

MERMAIDTVISTEN

Stucke proffs eller vanlig placerare?

Är förre Chipschefen **Sture "Stucke" Carlson** en vanlig placerare – eller ett proffs som förstod riskerna när han satsade 300.000 euro i Nordeas Mermaid, pengar som till största delen gick förlorade?

Det skall tingsrätten nu ta ställning till.

– Jag trodde över huvud taget inte att Nordea skulle sälja produkter där kapitalet kunde försvinna, sade Carlson den första rättegångsdagen.

► **Nyheter, sid 2**

Berit Lindqvist uppsagd igen från De gamlas hem

■ Nytt beslut av styrelsen.

► **Nyheter, sid 5**

AMS måste permittera, Maridea säger upp

► **Nyheter, sid 5**

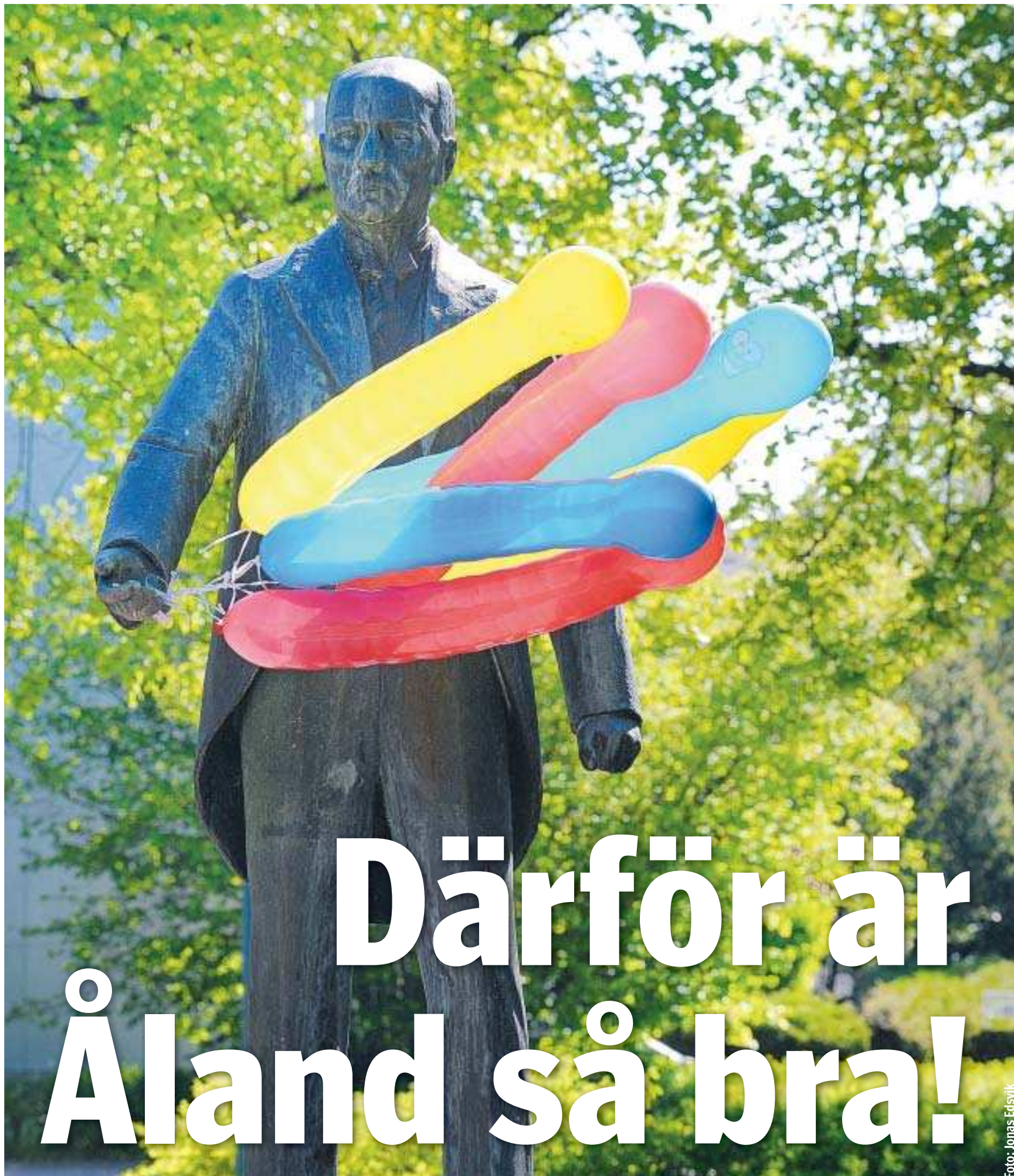

Westerholmsommar i Önningebymuseet

► **Kultur, sid 10**

Albanus-basen i Pratstunden

► **Familjen, sid 6**

Därför är Åland så bra!

Foto: Jonas Edsvik

Närheten till beslutsfattarna, den låga kriminaliteten, den vackra naturen och skärgården, gemenskapen och litenheten.

Bland annat detta tycker ålänningarna att är det bästa med landskapet Åland.

Din åsikt

Kommentera på www.nyan.ax

Vi ställde frågan med anledning att vi i dag firar Ålands självstyrelsedag. Den dag som ska påminna oss om att Ålands eget parlament landstinget, nuvarande lagtinget, den 9 juni 1922 kunde hålla sitt första möte.

► **Självstyrelsedagen, sid 12**

NINA HIETANEN OCH ÅLAND UNITED VANN MED NÖD OCH NÄPPE

16

ALKOLÅS
I FINLAND

NY HEMSIDA:

www.alkolas.fi

Tel 0457 343 5254
E-post: info@alkolas.fi

■ Mermaidrättegången inleddes

”Sture Carlson förstod

En professionell företagsledare – men ingen professionell placerare.

Så beskrevs Sture Carlson när Mermaidrättegången i går inleddes i tingsrätten.

Men motparten Nordeas företrädare säger att Carlson förstod riskerna.

Den som sade att Carlson inte är en professionell placerare var **Bengt Lundberg**, rådgivare på Ålandsbanken, som i många år hjälpt Sture Carlson med hans placeringar.

Och det är en av frågorna som tingsrätten nu skall ta ställning till. Är den före detta Chipschefen Sture Carlson en ”vanlig placerare” eller borde han ha förstod riskerna när han satsade cirka 300.000 euro på Nordeas Mermaid-masskuldebrevslån, och sedan förlorade en stor del av de pengarna när flera storbolag gick omkull?

–Jag trodde över huvud taget inte att Nordea skulle sälja produkter där kapitalet kunde försvinna, sade Carlson i rätten.

Han blev ”chockad” när han i januari 2009 fick veta att bara 17 procent av värdet på Mermaid 6 var kvar.

Principiellt intresse

Formellt handlar rättegången om de 236.000 euro som Sture Carlson förlorade i Nordeas Mermaid 6.

Men eftersom cirka 1.500 finländare hade satsat och förlorat pengar när Mermaidkapitalet försvann i den internationella finanskrisen så har domen ett stort principiellt intresse.

Sture Carlson hävdar att han hela tiden trodde att det kapital som han hade satsat skulle återbetalas inom en överenskommen tid. Han anser också att den information som han fått av Nordeas placeringsrådgivare **Mikael Granskog** var bristfällig. Bland annat hade det inte framgått att hela det satsade kapitalet kunde försvinna om flera av bolagen i portföljen gick i konkurs.

Det är omöjligt för en vanlig placerare att förstå, sade Carlsons företrädare **Daniel Widman** i tingsrätten.

Carlson satsade på Mermaid efter att han sålt sina Chips-

REDO Sture Carlson till vänster företräds i tingsrätten av Daniel Widman vid advokatbyrån Widman & Hannes Snellman. Rättegången fortsätter i dag.

aktier till norska Orkla 2005. Fram tills dess hade Ålandsbankens rådgivare skött hans placeringar. Men nu tog flera kapitalförvaltare vid andra banker kontakt, bland dem Mikael Granskog.

–Jag hade stor tilltro till Nordea som bank eftersom vi i Chips hade mycket finansiering via Nordea, och det fungerade mycket bra, sade Carlson i rätten.

Började med hedgefond

Han tyckte att Granskog var en

bra försäljare och hade inget emot att placera pengar inom Nordea. Granskog föreslog bland annat att Carlson skulle satsa flera miljoner på Mermaid 4, en föregångare till Mermaid 6, men Carlson valde i det skedet att satsa en miljon på en hedgefond.

Då hade han en förmögenhet på cirka 10 miljoner euro.

Carlson ville inte flytta alla pengar från Ålandsbanken genast, först ville han bli bekant med Nordea och Mikael Granskog som kapitalförvaltare. De

kände varandra sedan tidigare eftersom båda två satt i IFK Mariehamns styrelse. I februari 2006 föreslog Granskog att Carlson skulle placera 500.000 euro i Mermaid 6. Carlson nöjde sig med att satsa 300.000 euro. Enligt honom rekommenderade Granskog att han skulle välja den mellersta riskklassen.

Nöjd med mindre

Nordeas företrädare **Niklas Langenskiöld** vid advokatbyrån Castrén & Snellman frågade flera gånger i rätten varför Carl-

son inte valde den högsta riskklassen, som kunde ge högre avkastning, om han verkligen trodde att kapitalet var garanterat av Nordea.

Carlson svarade att han var nöjd med avkastningen på dryga 6 procent i den mellersta riskklassen.

–Eftersom Micke rekommenderade den så tog jag den.

Carlson står fast vid att han inte fick någon information om att han kunde gå miste om pengarna när Granskog presenterade Mermaidupplägget. Men Langenskiöld menar att det rörde sig

om diskussioner mellan två proffs – Granskog har 25 års erfarenhet av förmögenhetsförvaltning – och att en affärsman som Carlson nog förstod vad det gick ut på.

–Att kapitalet i samtliga riskklasser skulle ha varit garanterat av Nordea är inte möjligt.

Granskog skall också ha förklarat för Carlson hur många konkurser som behövs för att kapitalet skall minska eller gå förlorat. Om Sture Carlson inte lyssnade på vad Mikael Granskog sagt så är det inte någon grund för skadestånd, sade Langenskiöld.

Air Åland flyger normalt

■ Strejken har flyttats fram en vecka

Från och med i dag flyger Air Åland enligt tidtabell igen.

Medlarna i den svenska flygkonflikten har skjutit upp strejken till onsdag nästa vecka.

–Den flygstrejk som hållit planen på marken sedan i måndags är avblåst för den här gången. Det varsel som gällde för onsdagen den 9 juni har nu framflyttats till slutet av nästa vecka, skriver Air Ålands vd

Jan Erik Sundberg i ett pressmeddelande.

–Det är skönt att få komma upp i luften igen. Strejken har känts väldigt destruktiv och omotiverad. Vi har känt att Air Ålands kunder kommit i kläm i en svensk arbetsmarknadskonflikt som över huvudtaget inte har att göra med flygtrafiken utanför Sverige.

Inte överens

De drygt 200 piloterna på flygbolagen Avia Express, Golden

Air, Svenska Direktflyg och Air Ålands operatör Avitrans Nordic har i dag återgått till arbetet.

I och med har också Air Ålands trafik kommit i gång.

Det betyder inte att parterna, Svensk pilotförening (SPF) och Flygarbetsgivarna har kommit överens. Tvärtom, måndagens förhandlingar var resultatlösa.

Skjuta upp

Det är medlarna i konflikten som med stöd av en paragraf

i mbl-lagen har valt att skjuta upp den utvidgade strejken. Det var meningen att strejken skulle ha brutit ut tidigt i morse.

–Det betyder att vårt sympativarsel som omfattar samtliga våra 2.000 medlemmar skjuts upp en vecka till onsdag i nästa vecka, säger **Gunnar Mandahl**, ordförande för Svensk Pilotförening till nyhetsbyrån TT.

Uppdaterad information om hur en eventuell strejk påverkar

FLYGER NORMALT Air Åland har fått en veckas tidsfrist eftersom strejken skjutits upp. Tidtabellen gäller igen. **Foto: Erkki Santamala**

flygen till och från Åland finns på bolagets hemsida www.airaaland.ax.

Titte Törnroth-Sarkinen
titte.tornroth@nyan.ax

d riskerna”

Foto: Jonas Edsvik

Fakta / Mermaid

- Mermaid-produkten bestod av sammanlagt tolv masskuldebrevslån som var uppbyggda på likartat sätt och som såldes inom vissa tidsintervall.
- Mermaid-masslånen är så kallade CDO-lån (Collateralized Debt Obligation) som normalt inte säljs åt vanliga bankkunder utan enbart åt placeringsproffs som är införstådda med risken.
- I Mermaid 6 – det lån som är aktuellt i Carlson/Nordea-rättegången – hade pengar placerats i 100 olika bolag, bland dem isländska bankerna Landsbanki, Glitnir och Kaupthing samt de amerikanska bolåneinstituten Freddie Mac och Fannie Mae. De utgjorde fem av de sju bolag som försattes i likvidation i och med finanskrisen och som var orsaken till att kapitalet åts upp.
- Kapitalet i Mermaid 6 var uppbyggt i fyra delar: 1) en buffert, 2) Nordea Dubbeleffekt, 3) Effekt och 4) Avkastning. Avkastningen var högst i Dubbeleffekt.
- Om några av de 100 bolagen i referensportföljen skulle gå i konkurs så skulle först bufferten ätas upp, sedan kapitalet i Dubbeleffekt, och när det var uppätet skulle kapitalet i Effekt ätas upp. Till sist skulle kapitalet i Avkastning gå förlorat.
- Två bolagskonkurser krävdes för att bufferten skulle konsumeras, ytterligare två för att kapitalet i Dubbeleffekt skulle ätas upp och ytterligare två för att kapitalet i Effekt skulle vara förbrukat. Ytterligare två konkurser, det vill säga sammanlagt åtta av de hundra bolagen, krävdes för att kapitalet också i Avkastning skulle vara uppätet.
- I Finland har cirka 1.500 personer köpt Mermaidprodukter. Det förlorade kapitalet beräknas uppgå till cirka 140 miljoner euro.

Att Carlson sedan satsade 300.000 euro i Mermaid 6 i stället för de 500.000 euro som Granskog föreslog visar enligt Langensköld att Carlson hade gjort en bedömning av riskerna.

Köpte investering

I maj 2008 gav Carlson Granskog ett muntligt tillstånd att använda pengar han hade på Nordeakontot efter att han gått ut ur hedgefonden.

I det skedet hade marknadsvärdet på Mermaid gått ner och Granskog köpte en 200.000 eu-

ros investering i Mermaid 5 för 171.000 euro. Det skulle ge Carlson möjligheten att få 200.000 euro på förfallodagen, plus ränta.

–Det är ett klart bevis på att Sture Carlson förstått riskerna, säger Langenskiöld.

–Det blev litet konstigt.

De hörs i dag

När rättegången fortsätter i

dag hörs Mikael Granskog, Nordeas forskningschef **Roger Wessman**, som skall tala om Mermaidlånen uppbyggnad, och **Anders Löflund**, professor på Svenska handelshögskolan i Helsingfors. Rätten avstår från att höra J-P Savolainen, placeringsrådgivare på Nordea.

Tre domare avgör ärendet – ordföranden **Per Karlström**, **Kristina Fagerlund** och **Pia Jacobsson**.

Patrik Dahlblom

patrik.dahlblom@nyan.ax

Juni började med mycket för polisen

På bara tre dagar har polisen samlat på sig över tio anmälningar om brott.

I söndags var det bråk på Nygatan i Mariehamn och flera personer var inblandade i ett slagsmål. Händelseförloppet är oklart och utreds nu under rubriken miss-handel.

En person har anmälts för att under en längre tid trakasserat en annan person genom att skicka kränkande och störande mail.

Två är misstänkta för innehav av farligt föremål. Den ena ertappades med en yxa på Lilla holmen och den andra med ett knogjärn.

Ett fall av hackerverksamhet har anmälts av en person som

FARLIGT En person som ertappades med ett knogjärn är misstänkt för innehav av farligt föremål. Bilden är från arkivet.

upptäckte att någon tagit information och ändrat på inställningar på sidor med användarkonton.

Några fall av stöld rapporteras. Ett handlar om fyra stulna vinterdäck.

Fem stycken båtar vid Österhamn i Mariehamn har haft ovälskommen besök under perioden 5-7 juni. Någon har öppnat

kapell och bland annat har bord och båtshake skadats. Polisen utreder som försök till stöld och skadegörelse.

En stuga i Lemland Klockarholmen har utsatts för skadegörelse. En murad spis och en dörr har skadats och det har klottrats på väggar. Händelsen polisanmälades den 7 juni.

En butik har polisanmält att de fått fakturor för ”tjänster” som de inte beställt. Fakturorna har inkommit under perioden 1 maj till 6 juni. Polisen utreder detta som bedrägeri.

Slutligen har polisen också fått anmälan om tre fall av snatteri då två personer blivit av med sina cyklar och en med sin handväska. (tt-s/ab)

SJÄLVSTYRELSEDAGEN

– firar vi i arbetets tecken ...

SPECIALPRISER:

4,2 m **79€**

4,8 m **89€**

5,1 m **99€**

ONSDAG 9/6 KL 9–17
Massor av aktiviteter, erbjudanden och representanter på plats

Bengt Ginman *demonstrerar stegar och arbetsställningar*

LANDMANN

Pelargrill
(norm. 119€)
99€

Gasolgrill Flatbed
(norm. 249€)
209€

2 st brännare av gjutjärn. Grillgaller av gjutjärn

Alla grilltillbehör
–15%

VI LOTTAR UT
en klotgrill
55 cm

Grönbacks-Erik
AUKTIONERAR UT
vårt demo inglasat
uterum kl 17.00!
Komplett

NOVOROOM
UTERUM

Representant på plats som ger tips och råd om målningar och färger.

SPECIALPRISER:

Träolja
2,7 liter
17,40

Grundolja HP
3 liter
18,90

Voima akrylatfärg
9 liter
79€

Träolja
9 liter
48,50

Grundolja
9 liter
52,50

KAFFE-KOKNING

ute på Idun No1 vedspis hela dagen.
Carl Irjala finns på plats

JOSEF DAVIDSSONS EFTF

BYGG VARUHUSET

BYGG • TRÄ • JÄRN • HEMINREDNING
KÖK • BADRUM • FÄRGER • VERKTYG

TFN 28 011, BUTIKEN 28 170,
FÄRGER 28 215,
BYGGLAGRET 28 174

ÖPPET: VARDAGAR 7-18,
TORSDAGAR 7-20,
Bygglagret 7-18, LÖRDAGAR 9-15

■ Trafikavdelningens sparförslag skapar oro bland skärgårdsborna:

SKÄRGÅRD PÅ VÄG ATT ISOLERAS? Det har varit många turer med Skarven fram och tillbaka, och nu ska det sparas in på turerna mellan Svinö och Föglö.

Katastrofalt för Föglö, säger fiskförädlings- vd

Det var inte för att känna sig isolerad som Gunilla Hagman flyttade till Föglö. Pendlaren och Föglöbon Tea Ojala menar att när fisktransporterna drabbas, då blir det kaos. Trafikavdelningens inbesparingsplaner med minskade turer för skärgårdstrafiken väcker farhågor.

Det är inte bara Föglölinjen som får indragna turer om trafikavdelningens förslag, som presenterades i Nya Åland i går, blir verklighet. Tvärgående linjen ska sättas ur trafik från oktober till december och södra linjens vinterturlista ska börja gälla en månad tidigare än idag. Som exempel. Men trots alla konsekvenser som trafikavdel-

ningen ställt upp om hur inbesparingen påverkar trafikanter och personal, kan det för Föglöborna innebära oanade negativa konsekvenser. **Indragna fisketransporter** Tea Ojala är Föglöbo men pendlar till och från fasta Åland där hon arbetar. Hon säger först att det är tråkigt och att man inte kan göra något åt situationen. –Men drar man in fiskelinjerna, då blir det kaos! säger hon. Av fyra tillfrågade personer på väg att borda m/s Skarven mot Föglö denna tisdagseftermiddag, är samtliga upprörda. –Det är inte bra. Det drabbar dem som pendlar, menar **Andreas Nyberg** från Föglö. Gunilla Hagman, också bosatt på Föglö, säger att hon

inte flyttade till skärgården för att känna sig isolerad. –Jag blir frustrerad. Det går åt en massa pengar och det blir bara sämre, säger hon och syftar på Skarvenaffären. –Hur blir det med ungdomarna? Vi kommer inte ha några ungdomar på Föglö till slut. Färjan måste gå alla dagar, ja det är vansinne, tillägger hon och skakar på huvudet. **Katastrofalt** Går förslaget igenom innebär det att Föglölinjen inte trafikeras under tio lördagar. Linjen får inte heller behålla sin kvällstrafik efter klockan 20.10. Sparförslaget nämner kortfattat de bekymmer som drabbar fisktransporterna. Men indragna turer kan göra fram-

tiden mörk för Föglös främsta inkomstkälla–Ålands fiskförädling. –Det är katastrofalt, vi har inkommande fisk på lördagar. Och utgående. Det är katastrofalt för kommunen över lag, betonar vd **Olof Karlsson** som talar för ett företag med omkring 30 anställda. **Fiskförädlingen kan flytta** I värsta fall kan fiskförädlingen vara tvungen att flytta. –Vi är kommunens största arbetsgivare, så det är inte så trevligt. Det mest extrema är att vi måste flytta verksamheten till Sverige, vilket i så fall kan bli aktuellt, tillägger han. Olof Karlsson vill inte måla upp någon hotbild, men kan bara konstatera att företaget är beroende av trafik alla dagar. Han säger också att det är

lugnt bland personalen än så länge. –Men det är klart det skapar oro, alla är oroliga för sin arbetsplats. Föglöbutikens vd **Jan Peter Kullberg** medverkade under företagets bolagsstämma i förra veckan. Resultatet från 2009 har numera svängt. –Vi har gjort en märkbar resultatförbättring från ett grymt minus till ett litet plus, säger han. **Ödelagd bygd?** På eftermiddagen vid tvätiden har han precis läst igenom tidningen som innehåller de dystra inbesparingarna. –Jag har inte riktigt hunnit smälta det än. Det blir ju besvärligt med bränsle och gas. För bygden kan det ju betyda något oerhört om fiskföräd-

lingen lägger produktionen i Sverige i stället för här. På fredag ska trafikavdelningen och skärgårdskommunerna träffas för att diskutera effekterna av sparförslagen. Då får också kommunerna ta ställning till de alternativa åtgärderna och komma med ett enhetligt förslag som de stödjer. Jan Peter Kullberg förstår inte riktigt hur regeringen tänker. –Det är lite som att bita sig själv i svansen. Försvinner arbetsplatser, försvinner invånare från orten.

Text och foto: Cecilia Lindvall
cecilia.lindvall@nyan.ax
tfn 528 465

Kommentarer på nätet om sparförslaget

Vackert trafikavdelningen
I "motti" som finnen säger om viggens turlista
Tisdag hemma , ingen kvällstur
Onsdag hemma , ingen morgontur
Torsdag hemma , ingen kvällstur
Fredag hemma , ingen morgontur
snart fd. skäribo
Avbefolka skärgården?
Verkar som om LR inte vill att folk ska bo i skärgården längre. Det här känns mycket tråkigt!
Föglö-besökare

Slanten har två sidor
Riktiga skäribor anpassar sig. Jfr trafikerin gen till Överö i stället för Degerby, då färjefästet byggdes om. Helt ok ur miljösynpunkt att begränsa onödigt pendlande. Att bo i skärgården betyder en viss begränsning i rörelsefriheten med bil, men det ger också ökad trygghet.
F.d. storstadsbo och skäribo
Sitt still
Inte behöver man röra sig så

mycket. Stäng vägarna på fasta Åland på lördagar också, det ger åtminstone miljöeffekter det!
motorväg
Bygg fast väg till alla komuner så e saken biff..
Janzki
Sitt inte still!
Dags för skärgårdsbefolkningen att fundera om mera effektiva protestmetoder. Kanske en studieresa till Grekland för att börja med???
Blue Moon

Sv: Sitt inte still!
Jo där Finns det tom och lediga öar, att flytta till och väldigt lite samhällens inblandning.
Så vänligen far dit och gnäll se vad ni får. Vi ska alla spara det betyder även du kommer att drabbas.
Ditt val
Sv: Sv: Sitt inte still!
Alla ska drabbas. Därför stänger vi vägarna på fasta Åland.
Anpassning
Varför gör man inte som Kum-

lingeborna önskar, förbättra tvärgående trafiken. Dra in trafiken på Hummelvik, låt tvärgående gå mellan Kumlinge och Överö med anlop till Sottunga på vägen, vi har kortrutt. Låt Brändöborna resa över Kumlinge, så har vi kortrutt även där. Detta leder till större utnyttjande av fartyg. På sikt inför vi kortrutt mellan Kökar och Föglö, så har vi kortrutt där också. Kan man sen även förkorta färjpassen med vägbankar, så sparar vi ytterliggare

rörliga kostnader i budgeten. Nu är det lite som Don Quijotes kamp mot väderkvarnarna. så länge vi envisas med att ha kvar nuvarande färjtrafik kommer våra politiker dra ner på kostnaderna och försämrad trafik som resultat
färjresenär
Sv: Anpassning
Instämmer med föregående talare. Det här är ett resultat av en kortsynt trafikpolitik utan det minsta

Foto: Cecilia Lindvall

Fakta / Antalet passagerare mellan Svinö och Föglö har ökat

■ 2009 registrerades 176.000 passagerare och 98.500 fordon på resor med m/s Knipan och m/s Lotta som då trafikerade Svinö – Degerby.
 ■ 2010 skedde en ökning. I maj månad tog Skarven ombord 500 fler fordon och 300 fler passagerare jämfört med samma månad i fjol. Under sommarmånaderna toppar antalet resenärer statistiken. Juli 2009 reste 30.000 personer med Föglölinjen.
Källa: Ålandstrafiken.

FRUSTRERAD Gunilla Hagman, 53, flyttade inte till Föglö för att avskärmas från fasta Åland.

SOMMARÅLÄNNING Danska Fred Hinsch, 65, har sommarställe på Föglö. Han åker mellan fasta Åland och Föglö flera gånger under sommaren och ser inte indragna turer som något positivt för skärgårdens utveckling.

INTE POSITIVT Föglöbon Andreas Nyberg, 23, kan bara konstatera att det drabbar pendlarna på ett negativt sätt.

FISKINDUSTRINS VARA ... Pendlaren och Föglöbon Tea Ojala, 60, tycker att det är tråkigt med indragna turer och menar att det lär skapa kaos om fisketransporterna påverkas.

uns av långsiktigt strategiskt tänkande. Det är dags att sluta prata om korttrutt och införa den!

Pastorn

Smakar det så kostar det
 Vi kunde införa en kommunikations skatt.
 För dem som väljer att Bo ute i skärgård för att säkerställa trafiken.

Lite ska väl orörd natur lugnet och de andra fördelarna vara värt. Som

vi andra inte kan tillvarata. Har man en skärgårds fastighet och väljer att bo där så kostar det lite extra.

Eller vissa turer är avgiftsbelagda rakt av för alla (SJÄLVKOSTNADS PRINCIPEN)
 Sedan står landskapet med ett grund utbud, på turer som skoltur arbetar tur och liknande

Billigare blir det

■ Styrelsebeslut:

Berit Lindqvist uppsagd igen

Berit Lindqvist får inte komma tillbaka till sitt tidigare jobb som föreståndare för De gamlas hem. Styrelsen har hävt hennes anställning efter att Högsta förvaltningsdomstolen krävt en ny behandling av frågan.

Styrelsen för De gamlas hem hävt tidigare föreståndaren Berit Lindqvists provanställning från den 8/5 2008 med motive- ringen att hon inte är lämplig för den nya, omgjorda befattningen som värdchef.

Beslutet togs den andra juni. Då hade styrelsen hört Lindqvist och också sett till att ingen av mötesdeltagarna är jävig i frågan.

Med det har man nu rättat till de formella fel som Högsta förvaltningsdomstolen pekade på i april.

Var jävig

Som Nya Åland tidigare har berättat fick Berit Lindqvist sluta på grund av att hon inte kom överens med förvaltningschefen **Solveig Jansson**. Då fattades beslutet utan att höra Lindqvist.

UTAN JOBB Berit Lindqvist hade föresatt sig att gå tillbaka till jobbet vid De gamlas hem efter att Hfd konstaterat felaktigheter i uppsägningen, men nu har förbundsstyrelsen fattat samma beslut igen och rättat till formfelen.

Foto: Jonas Edsvik

Dessutom deltog Solveig Jansson i styrelsens möte trots att hon, som part i konflikten, var jävig.

Berit Lindqvist protesterade

mot uppsägningen. Förvaltningsdomstolens gav henne rätt och ålade styrelsen att ta upp frågan på nytt.

–Den här gången har vi be-

mödat oss om att göra allting korrekt, säger styrelsens ordförande **Annsofi Joelsson (c)**

Titte Törnroth-Sarkkinen
 titte.tornroth@nyan.ax

AMS tvingas till permitteringar

Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet som ska hjälpa arbetslösa hitta nya jobb tvingas också till permitteringar om man ska uppnå spar-kraven från landskapsregeringen.

Permitteringarna skulle beröra 16 personer under tio dagar vardera. Två dagar tas ut lördag-söndag, resten genom att AMS håller helt stängt under åtta fredagar från slutet av oktober.

Myndighetschefen **Casper Wrede** säger att det inte vore rationellt att spara genom frivilliga ledigheter som

tas ut nu och då. Dels blir det slitsamt för personalen att gå hela hösten med reducerad arbetstsyra, dels blir servicen mer lidande än om man håller stängt just på fredagar när kundbesöken är minst.

Arbetsuppgifter lär det inte saknas. Arbetslösheten i finans- krisens svallvågor väntas kulminera i år och hösten är den period när den brukar vara som högst, påpekar Wrede.

En samarbetskommitté ska nu granska förslaget innan land- skapsregeringen fattar det definitiva beslutet. Det väntas innan midsommar, liksom övriga beslut om sparåtgärder. (ms)

ÄVEN AMS Under åtta fredagar i höst ska AMS hålla stängt när personalen är permitterad, enligt förslaget.

Två får gå från reklambyrå Maridea

Maridea reklambyrå har sagt upp två personer. –Vi har varit bemannade för toppar. Nu gör vi en omstrukturering av arbetet, säger vd Patrik Ekblom.

Två av Marideas anställda, en formgivare och en projektledare, har blivit uppsagda.

En av orsakerna är finans- krisen som bland annat har lett till att flera av Marideas stora kunder nu satsar mindre på reklam.

–Den finansiella krisen är en orsak. En annan är att vi plane- rar en omstrukturering i företa-

get, säger Marideas vd Patrik Ekblom.

Vad skall ni då göra?

–Vi har varit bemannade för toppar. I stället för att, som nu ha specialtjänster kommer vi från och med i höst att köpa fri- lansinsatser, säger Ekblom.

–Just nu kan vi fixa allting en kund ber om till nästa dag. Finns det inte beställningar är det inte heller ekonomiskt motiverat att ha anställda som inte har något att göra.

Uppsägningarna betyder att Maridea efter semestrarna har tio anställda.

Titte Törnroth-Sarkkinen
 titte.tornroth@nyan.ax

USA-flyg kränkte åländskt luftrum

■Ett statligt amerikanskt flygplan flög vid 11-tiden i går på förmiddagen in över Åland. Med det kränktes inte bara det åländska utan också hela Finlands luftrum.

En luftrumskränkning är en allvarlig statlig fråga som alltid utreds nog.

–Gränsbevakningen utre- der nu varför intrånget skett.

Det är ganska många länder som skall höras i frågan så det kan ta en till två veckor innan vi får besked, säger kommunikationsdirektör **Jyrki Iivonen** vid försvars- ministeriet.

En teori är att luftfartsmyndigheternas instruktioner om luftleden kan ha lotsat planet fel. (tt-s)

Visit Åland-kampanj i topptrio

Visit Ålands majkampanj Made in Åland har av tidningen Markkinointi & Mainonta (M&M) utsetts till en av de tre bästa utomhuskampanjerna i Finland under maj månad. ”Oolanti sulatti syd-ämet” (Ålands smälte hjärtan) skriver M&M’s jury som rubrik i kolumnen Pihalla där månadens tre kampanjer presenteras.

Det berättar Visit Åland i ett pressmeddelande.

Utnämningen innebär att kampanjen även är nominerad till tävlingen Outdoor Champions 10, och tävlar om titeln som bästa utomhuskampanj i Finland för hela 2010. Hur det går i den tävlingen berättas nästa vår.

Bakom kampanjen står reklambyrå Maridea med **Anna Lind-Bengtsson** som projektledare. **Susanna Lundström** har varit ansvarig för den grafiska utformingen och **Mikael Stenborg** för texterna, **Jessica Engblom** har tagit fram originalen.

Samtliga bilder som använts visar havet. Rubrikerna jämför det gråa livet i staden mot de färg-

Foto: Visit Åland

starka bilderna från Åland och skapar en längtan efter att slippa tänka på stadslivet med sina parkeringsproblem och rusningstrafik. Motivet är enkelt, budskapet har en humoristisk underton och avsändaren syns tydligt. Man skapar en längtan efter det Åland har att erbjuda, beskrivs uppläget.

Kampanjen pågick från 24 maj till 6 juni. Reklamskyltar fanns i Tammerfors, Åbo och Helsingfors på bussar och spårvagnar eller vid busshållplatser och i gatumiljö.

I Stockholm syntes motsvarande motiv på stortavlor i tunnelbanan och på affischer i tunnelbanans rulltrappor samt på bussar.

Maridea fick uppdraget efter en tävling bland inbjudna åländska reklambyråer. (ms)

Dop

■ **Arthur Lars Valentin Sundström** döptes den 21 maj i S:t Andreas kyrka i Lumparland. Han är son till Ramona Maria och Anders Gabriel Sundström. Dopförrättare var kyrkoherde Benny Andersson.

Södersunda i Unicef-runda

■ Elever i Södersunda skola har genomfört ett motionsjippo till förmån för Unicef. Med ett fantastiskt gott humör och siktet inställt på att hjälpa barn i Tanzania joggade och promenerade eleverna i Södersunda skola den 1 juni 813 km under två soliga förmiddagstimmar. Detta ger ett snitt på över 9 km per barn. Med stöd av sponsorer samlade eleverna in 2.260 euro till hjälparbete i Unicefs regi. Enligt Unicefs uppgifter lever över hälften av Tanzanias invånare under fattigdomsgränsen, det vill säga med mindre än en dollar att leva på om dagen. Med intäkterna från Unicef-rundan vill Södersunda-eleverna hjälpa till att rusta skolbarn med skolmaterial, mediciner och vaccinationer och inte minst att bygga upp fungerande barnskydd. Detta rapporterar föreståndaren **Marika Kevin**. (ka-f)

Jomalaväg avstängd

■ Under nästa vecka kommer Jomalabyväg periodvis att vara avstängd för genomfartstrafik, det meddelar landskapets trafikavdelning. Avstängningen gäller sträckan mellan Godbyvägen i Ingby och Dammvägen i Jomalaby under tiden 14-18 juni på grund av byte av vägtrummor. (ab)

■ **Katrin Lindberg**, Mariehamn, har avlagt tandläkarexamen vid Karolinska institutet i Stockholm den 4 juni.

UNDANBEDES

Uppvaktning

undanbedes

Firar ej.

Alfhild Backman

FÖRLOVADE

Angelina Bergbo & Stefan Johansson

15 maj 2010 Ämnäs

FÖRLOVADE

Elin Englund & Alfons Röblom

4 juni 2010 Mariehamn

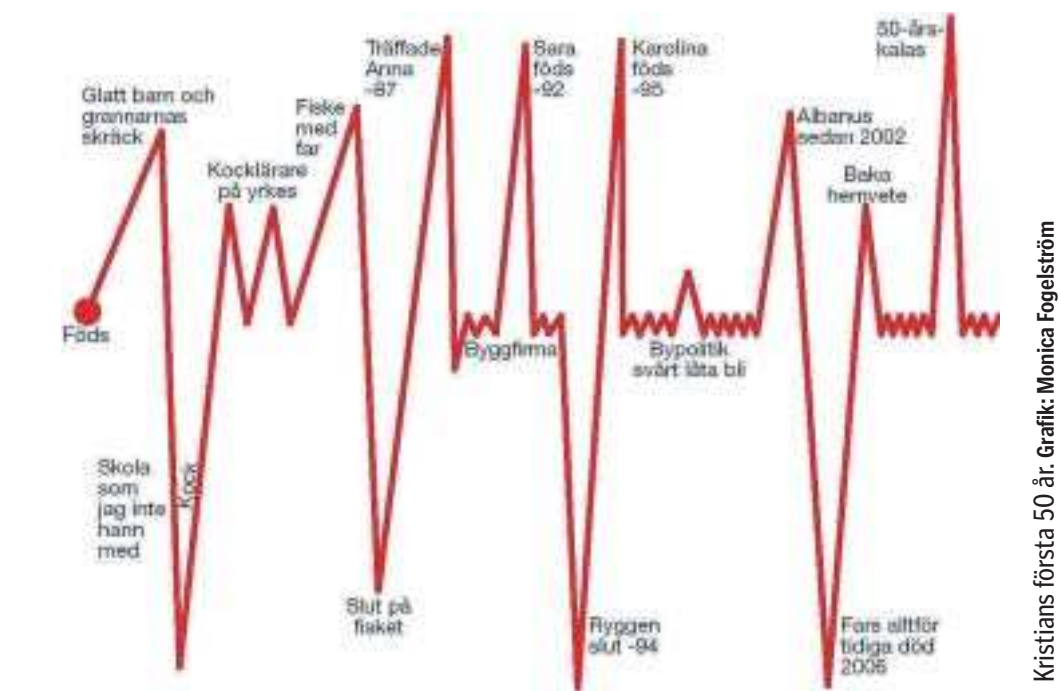
ALLTID NÄRA VATTEN Galeasen Albanus, Kristian Öbergs andra hem, har två mäster (master på rikssvenska). Skonerten Linden har tre mäster. Denna enkla regel för landkrabbor lär han ut med ett skratt och påminner om att Albanus alltid seglar, eller nästan nästan alltid. Foto: Kiki Alberius-Forsman

Kristians höjdpunkter och vågdalar

Kristian fyller 50

Namn: Jari Tomas Kristian Öberg.
Född: Den 9 juni 1960 i Kumlinge, flyttade som ettåring till Mariehamn.
Bor: I Lemland Lemböte.
Yrke: Verksamhetsledare på skeppsföreningen Albanus, egen företagare inom byggbranschen samt enligt egen utsago: mångroddare.
Familj: Sambo **Anna Söderlund**, döttrarna **Sara**, 17, och **Karolina**, 15 år.
Födelsedagen: Firas inte i dag på födelsedagen, utan med en fest den 10 juli från klockan 17.00 på Norrudden på Bergö i Lemlands skärgård, dit jubilaren hälsar alla som vill välkomna på fisk och potatis. För dem som inte har egen båt avgår båtar från Rogers båthus i Västerängaviken.

–Jag är ingen dusinnmänniska, säger Kristian Öberg inför 50-årsdagen i dag, en födelsedag han delar med Åland. Det är ju självstyrelsedagen i dag. Nya Åland sätter en penna i hans hand och ber honom rita livet som det varit dessa 50 år, med höjdpunkter och bottenapp. Han tycker det är svårt. Resultatet blir en berg- och dalbana som om det vore värsta sjögången långt ute till havs. Det är rätt passligt. Det är på sjön Kristian trivs allra bäst. Han kan till och med yttra en sådan sak som: –En dag på land är en förlo-rad dag. Jo. Det är rätt. Här har vi att göra med en verbal person, mångbegåvad, familjär, trygg, rolig. Nu sitter vi i rätt miljö, nära skrånande skrattmåsar och kluckande hamnvatten och summerar. Vi tar det område för område: **Kristian om skolan:** –Jag är en ovanlig människa så till vida att jag inte har något avgångsbetyg. Jag kämpade med finskan och skrev om ett par omgångar. Men jag var på kant med språket. Min mamma **Mirjam** är finskspråkig, men på 60-talet betraktades det nästan som fult att prata finska med barnen, tyvärr. –Men livet är så mycket mer än skola. Det viktigaste i livet, det är relationerna, det är själva grundbulten. Vi har i min familj nu en lagom stor bekant-skapskrets som vi underhåller lagom mycket. Att sitta i glada vänners lag och äta en god middag – det är det allra bästa i tillvaron det! **Kristian om jobb:** –Först var jag kock, det var inte min grej, men som vikarierande kocklärare stortrivdes jag. –Sedan fiskade jag med min far **Brage**, det var speciellt att arbeta med pappa, mycket lärorikt. Men jag var ofta sjösjuk. Jag brukar tänka att det ännu i dag finns en spyrand mellan Åland och Gotland – så mycket kastade jag upp. Ofta fick jag stå och laga mat ombord fast jag var illamående. Det hette så, att äta skulle man alltid. –Jag startade ett eget byggföretag, det brukar jag skylla på **Helena Forsgård**. Det var hon som bad om hjälp vid en renovering och senare fick jag vara med om att bygga upp Rödhamn. Men ryggen satte

stopp. Jag har ännu värk dyg-nen runt, men försöker knuffa det åt sidan.

Kristian om skärgården:

–Genom pappa har jag rötter på Kumlinge och känner stor samhörighet med Kumlinge-borna. Vad skärgården behöver i dag är en huvudlöst orädd där-fink, någon som omöjligt kan sitta still, utan hittar på tokiga saker som folk kan gå samma kring. Turismen är skärgårdens framtid, det tror jag.

Kristian om Albanus:

–På galeasen Albanus tar vi emot elever, prentisar, som ska lära sig segla, navigation, men också – och det är det tuffaste av allt – lära sig att leva tätt tillsammans ombord. Vi seglar också med lägerskolor och företagsseglingar. Jag jobbar deltid, men har hel-dygsengagemang.

Kristian om datorer:

–Jag bestämde mig tidigt för att bli den siste på Åland som rörde en dator. Varför? Därför att

alla andra blivit så beroende.

–Men då **Freddie Olin** vid en ovanligt lång bastusits 2002 övertalade mig om att efterträda honom som verksamhetsledare på Albanus insåg jag att det var dags att lära sig använda datorn. Då var jag total nybörjare. I dag ser jag datorn som ett oundvikligt redskap. Personliga kontakter är alltid viktigare, jag vill träffa folk, så långt det bara är möjligt. På fritiden rör jag inte alls datorn.

Kristian om att ta tillvara:

–Jag har en favorithobby, det är att ta vara på det som naturen ger. Vi plockar tistron i vår familj. Det är vår måltidsdryck och våra döttrar är uppvuxna med det. Vi tar numera med tistronsaft på resor. Tistron är naturens vinbär, vansinnigt c-vitaminrika. Vi vet en grynn mitt i Delet där det växer massor. Vi plockar också hjortron, nässlor, lite svamp och så fiskar jag förstås och skjuter en och annan sjöfågel.

Kristian om hemvetebak:

–Tillsammans med Anna har jag

börjat lära ut konsten att baka gammaldags hemvete i stenug-nar. Vi håller kurser på skeppar-gården Pellas och på Medis. Vi lärde oss av **Gunni Söderlund** och behovet är verkligt stort. Det finns många ugnar i kallare hem-ma hos folk i Mariehamn och det är synd att de inte kommer till användning. Många vill att vi ska komma hem till dem och baka en första gång. Så att de ska komma igång.

Kristian om politik:

–Jag är liberal och med i kom-munpolitiken, numera är jag fullmäktigeordförande i Lem-lands kommun. Jag har varit med i politiken i 16 år. Det är ganska tufft, det tar mycket tid, det tar mer och mer tid med åren faktiskt. Varför politik? Det är svårt att låta bli bara.

Text och foto:
Kiki Alberius-Forsman
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Tappade kilon gav över 5.000

Siffrorna för de åländska deltagarna i Nepalbantningen är klara

Kvinnorna: 63 kom till utvägningen och de hade gått ner totalt 232 kg.

Männen: 17 kom till utvägningnen och de hade gått ner totalt 127 kg.

–Så från Åland bidrar vi med 359 kilo totalt, det vill säga den rike personen får för våra kilon betala 5.385 euro. Bortfallet på deltagare kan bero på att folk glömt komma och väga ut sig (fast det stått i tidningarna om det) eller att det kanske inte gått så bra som man velat och därför hoppade över utvägningen, skriver hälsoinformatör **Sonja Signell** vid Folkhälsan på Åland i ett pressmeddelande.

Bantningen ingick i riksfattande kampanj som startade sedan en finländsk miljonär lovat betala 15 euro för varje förlorat finländskt kilogram till lärarutbildning i Nepal. Maxsumman var 10 miljoner euro.

På Åland samsades Folkhälsan och Mariehamns församling om arrangemanget. (ms)

VÅGAD GLÄDJE Så här glada var hälsoinformatör Sonja Signell och diakonissa Lisbet Nordlund när de presenterade kampanjen.

Foto: Maria Palme

Gammalt och nytt från Hummersö

Hummersö by står i fokus i årets upplaga av "Gammalt och Nytt från Föglö" som nu utkommit. Byns historia och nutid belyses i artiklar och intervjuer.

Hummersö by är byggnadshistoriskt en pärla men befolkningsmässigt en allt mer öde bygd vintertid. En gång i tiden hade Hummersö både skola, affär och en livaktig missionsförsamling. Nu finns endast byggnaderna kvar.

–Om verksamheten i byggnaderna berättar vi självklart, liksom om fisket, om telefonins barn-dom och om byns världskändis, modellbyggaren **Viktor Andersson**. Plastos utlokaliserade lek-saksmontering i skolbyggnaden finns med liksom intervjuer med nästan alla återstående hummersöbor, berättar **Eva Nyberg** som

är ordförande i Föglö hembygdsförening och ansvarig utgivare för Gammalt och Nytt.

Ett lagarbete

Eva Nyberg understryker att Gammalt och Nytt från Föglö är resultatet av ett lagarbete även om henens namn står under många av texterna.

–Utan **Kurt** och **Marina Gustafssons** värdefulla arbete med bildhantering och layout men också som idésprutor och bollplank skulle det inte bli någon tidning. Dessutom finns hela styrelsen för hembygdsföreningen med som referensgrupp i tidningsarbetet, säger hon.

Skribenterna

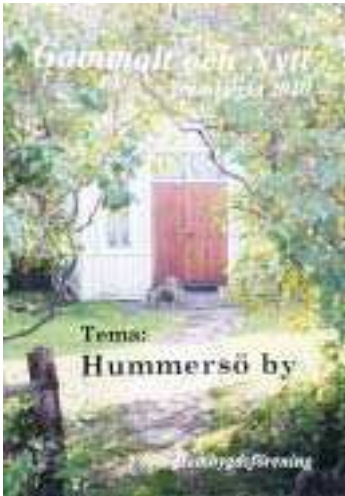
Utöver intervjuer och andra texter av Eva Nyberg medverkar **Solveig Andersson** med en artikel om Föglö Vestra Telefon Andels-

bolag, **Kjell Ekström** skriver om det blivande gårdsmuseet på Mats Mårs, **Marlene Sjöblom** skriver om **Abraham Israelsson Fogde**, en österbottning som kom till Föglö, **Annette Bergbo** om den ryske flygmekanikern **Alexander Tjeberaschkin** som stannade kvar på Åland, **Eyolf Nordas** om Hummersö skola och **Mathias Johnsson** om **Karl-Johan Fogelströms** såg.

Belysande tabell

I den inledande artikeln ingår en tabell från ÅSUB som belyser utvecklingen i skärgårdsbyn Hummersö. Från 129 invånare år 1905 hade byns befolkning minskat till tio bofasta år 2008. Den brantaste nedgången inföll på sextiotalet. Lägst var antalet invånare åren 2004-2007 då endast åtta personer bodde i byn.

Årets utgåva av Gammalt och

Nytt från Föglö är tjockare än något av de tidigare alstren, hela 72 sidor omfattar skriften som är tryckt i fyrfärg i en upplaga om 800 exemplar.

Jan Kronholm
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Detta är Molly, född den 5 juni klockan 19.47. Hon vägde 3.790 gram och var 53 cm lång. Storebror heter Didrick Björling och är 2 år och tio månader gammal. Föräldrar är Caroline och Kim Björling boende i Geta Grägnäs.

Foto: Jonas Edsvik

Denne pojke föddes den 5 juni klockan 20.29. Han vägde 2.540 gram och var 46 cm lång och blir lillebror till Petra, 2 år, Therece, 9 år, och Jennifer, 17 år. Mamma heter Monika Löfman och pappa är Mikael Kudjoi. Familjen bor på Stallvägen i Mariehamn.

Foto: Jonas Edsvik

OBS Det händer

ONSDAG 9.6

Bingo

■ **Joker Darts klubblokal, Slantgränd 2, kl 19.00.** IFK bingo.

Musik

■ **Alandicas foajé kl 19.00.** Jazz i sommarkväll med Vladimir Shafranov, Anna Rydén och T-Time.

Nöje

■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Tony.
■ **Dinos bar kl 22.00.** Why Not.
■ **Parks bar kl 22.00.** Kire Ljung.

Teater

■ **Kobba klintar kl 18.00.** "Kobbaspelet". Manus och regi: Robert Liewendahl.

Vernissage

■ **Mariehamns stadsbibliotek kl 12.00-16.00.** "Åland 4 årstider". Utställning av Teuvo Salmisen.

Ålands självstyrelsedag

■ **Föglö Matsmårs hembygds-gård.**
□ Kl 14.00. Invigning av flaggstång. Ålänningens sång. Rundvandring under Ossi Malmunds ledning.
■ **Jomala Önningebymuseet.**

□ Kl 20.00. Vernissage för utställningen "Bland kor, björkar och paletter - Victor Westerholm 150 år". Roger Slotte öppnar utställningen. Kjell Ekström föreläser om Victor Westerholm. The PeeGees spelar.
■ **Jomala Ålands hemgård.**
□ Kl 9.00. Flagghissning.
□ Kl 13.00. Pär-Olof Jansson håller föredrag om självstyrelsens betydelse för Åland. Vernet Lindén deklamerar åländska dikter. Musik med Solveig Karlsson.
■ **Kökar Höglid.**
□ Kl 14.00. Konsert av kören Åke Perssons sångare. Pyts- och slangsprutestafett. Fiskdamm och ringlekar.
■ **Kökar kyrka.**
□ Kl 20.00. Självstyrelsekonser-t med Åke Perssons sångare.
■ **Mariehamn Ålands mu-seum och Ålands konstmu-seum.**
□ Kl 12.00. Guidning av som-marutställningen Henrik Nylund.
□ Kl 10.00-17.00. Gunvor Skogberg visar "Ålandsfilten".
■ **Mariehamn Emmaus.**
□ Kl 11.00-19.00. Självstyrelse- och solidaritetsdag. Gårdsmarknad.
■ **Mariehamn Torget.** Bal-longer, flaggor, utställning av veteranmotorcyklar, åka i

sidovagnen på motorcykel och åka häst och vagn.
□ Kl 16.30. Shantysingers uppträder.
□ Kl 17.00-17.50. Dunder Dans.
□ Kl 19.00. Alandia Big Band.
□ Kl 19.00. Tårta och saft till alla besökare.
□ Kl 20.00. Emil Grönvall.
□ Kl 21.00. Paranoid Park.
■ **Mariehamn Julius Sund-bloms staty.**
□ Kl 18.30. Ålands lagting uppvaktar. Tal av vicetalmän Gun-Mari Lindholm. Musik av Mariehamns ungdomsorkester.
□ Kl 19.00. Högtidligt program i lagtingets plenisal. Musik av pianisten Emanuele Ferrari. Utdelning av stipendier ur Ålands självstyrelses 75-års jubileumsfond.
■ **Sund Jan Karlsgården.**
□ Kl 19.00. Hälsningstal av Ole Lundberg. Fiolmusik av Alandia Strings. Festtal av Christina Nukala-Pengel. Sång med Tranvik Qvinn. Dikt av Borghill Lindholm. Folkdansarna uppträder. Ålänningens sång. Dur-rackarna uppträder.
■ **Vårdö Vargata och Vårdö Bönehus**
□ Kl 14.00. Avtäckning av Sally Salminens minnesmonument. Tal av vicelanträdet Britt Lundberg. Kransnedläggning.
□ Kl 14.45 ca. Program i Bönehuset. Tal av Karl Segefelt. Sång av Mikael Fagerholm ackom-

panjerad av Kaj-Gustav Sandholm. Victoria Lundberg talar om Sally Salminen. Utdelning av landskapets arbetsstipendier.

TORSdag 10.6

Ny bok

■ **Ålands Museum kl 14.00.** Konsthistorikern och arkeologen Åsa Ringbom presenterar sin nya bok "Åländska kyrkor berättar".

Musik

■ **Kastelholms slott kl 19.00.** Impressionistisk försommarskon-sert. Emseble Transparent (Erica Nygård, flöjt, Torsten Tiebout, alt-violin och Päivi Severeide, harpa) framför ny och äldre musik av Claude Debussy, Maurice Ravel, Nathan Currier och Lars Karlsson.

Möt konstnären

■ **Mariehamns stadsbibliotek kl 18.00-20.00.** "Åland 4 årstider" utställning av Teuvo Salmisen.

Nöje

■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Tony.
■ **Parks bar kl 22.00.** Kire Ljung.

Teater

■ **Kobba klintar kl 18.00.** "Kobbaspelet". Manus och regi: Robert Liewendahl. Utsålt.

Kom ihåg föreningsaktuell

■ **Folkhälsan i Mariehamn:** Två simskolor på Nabben 12-23.7 och 26.7-6.8. Anmälningar till simskolorna kan göras på anmälningsblankett på hemsidan www.folkhal-san.ax under "Anmäl och boka", per e-post mariehamn@folkhal-san.ax eller tel 14 777 måndag-torsdag kl 9-14. senast 21.6.

■ **Godby Rotaryklubb:** Vårfest hålls torsdag 10.6 kl 17.30 hos Inger Rosenberg-Mattsson i Svartsmara.

■ **ÅBSK:** Onsdag 9.6 kl 18-19 startar vi igen öppen allmän-lydnadsträning med Ledare på hundplan i Torp. Denna träning fortsätter sen alla onsdagar hela sommaren samma tid. Alla välkom-

na, både valpar och äldre hundar. Frågor? Ring Ninna 22 227.

■ **Ålands hörselförening:** OBS! Föreningens hörselfrådgivning är inställd onsdag 9.6. Nästa hörselfrådgivning blir onsdag 16.6 kl 13-15. Tidsbokning på tel 527 360.

■ **Önningeby hembygdsförening:** Alla medlemmar välkomnas till vernissagen på utställningen "Bland kor, björkar och paletter - Victor Westerholm 150 år" onsdag 9.6 kl 20.00 i Önningebymuseet.

■ **Önningebymuseets vänner:** Kom ihåg vernissagen på utställningen "Bland kor, björkar och paletter - Victor Westerholm 150 år" onsdag 9.6 kl 20.00 i Önningebymuseet.

Engångs erbjudanden

Nyankortet
-sätter guldkant på tillvaron
2010

Baby & Sjukvård

Norragatan 6 tel. 12 504

30€ rabatt vid köp av en Graco Duo XTP bilstol.

Nya Åland

Engångserbjudandena gäller t.o.m. 31.1.2011.

Sälj det du inte behöver
med en annons i
Torget

Ålands största köp & säljmarknad

Nya Åland **torget.ax**

Vinn åkhäfte med

Nyankortet
-sätter guldkant på tillvaron
2010

Gå på tivoli!

**Berglunds Tivoli 18-23 juni
kl. 12-21 i Mariehamn
vid Östra utfarten**

Lokal arrangör är De Utvecklings-
stördas Väl på Åland fr.

Svara på följande fråga:
**Vilket djur är den tecknade
figuren Dumbo?**

- 1) EKORRE
- X) GRIS
- 2) ELEFANT

Så här gör du:

Skicka SMS med RÖSTA
DUV 1 NYANKORTSNUM-
MER till 173521 om du tror
att rätt svar är alternativ 1.
Kostnad 0,60 euro.

**Senast torsdag den
10 juni kl.12.00**

vill vi ha ditt SMS.
Vinnarna presenteras i
Nya Åland fredagen den
11 juni.

**Vill du också ta del av
förmåner och erbjudan-
den? Du får hem Nyan-
kortet när du tecknar en
fortlöpande prenume-
ration. Information och
aktuella erbjudanden på
[www.nyan.ax/
nyankortet](http://www.nyan.ax/nyankortet)**

Nya Åland

■ Forskare på seminarium om kopparkorrosion:

Fem cm kopparhölje alltför tunt

FORSKARKRITIK Med all kunskap vi har om kopparkorrosion så skulle ingen i dag våga föreslå 5 cm koppar som korrosionsbarriär, sa KTH-forskaren Peter Szakálos på ett seminarium nyligen.

Foto: SKB

I dag påstår ingen seriös forskare att koppar inte korroderar i syrgasfritt vatten.

Det, och mycket mer, sa KTH-forskaren Peter Szakálos på det seminarium om kärnavfall som också ållänningar deltog i nyligen.

Peter Szakálos har blivit känd som den forskare som gett offentlighet åt det som forskarna vid Kungliga tekniska högskolan i Stockholm länge känt till – att koppar reagerar med vattenmolekyler. Han var en av tre talare när Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning MKG ordnade seminariet Kärnavfall – hot och möjligheter.

Szakálos inlägg innehöll svindande kritik mot den metod som planeras i både Sverige och Finland, att begrava det högaktiva kärnavfallet i kopparkapslar i bentonitlera i tunnlar 500 meter ner i berget vid kusten i Forsmark och Olkiluoto. Kopparkhöljet som omger bränslestä-

Fakta/ Aktioner på gång

- Landsomfattande aktionsdag mot kärnkraft 19/6 2010.
- Baltic Sea Info Tour 22-24/6 2010.
- Klimatläger utanför Uppsala 2-8/8 2010.
- Fredlig blockad av kärnkraftverken i Olkiluoto 28/8 2010.

varna blir 5 cm tjockt och enligt Svensk kärnbränslehantering SKB korroderar – rostar – kopparn inte.

Slutsatser

Forskarens slutsatser är följande:

- I dag inser seriösa forskare att koppar inte är termodynamiskt immunt i syrgasfritt vatten – alltså att koppar förväntas reagera med vattenmolekyler. Tvärtom är kopparkorrosion i syrgasfritt vatten ett välkänt problem också inom industrin.
- Korrosionshastigheten för koppar i blötlagd bentonit-

lera och i naturliga lerjordar är 10.000 till 100.000 gånger högre än vad SKB räknar med i sin säkerhetsanalys.

■ Miljön i Östersjöns lersediment anses vara mycket lik den i ett slutförvar. Problemet är att SKB har valt att studera brons- i stället för kopparföremål vilket ger cirka 1.000 gånger för låg korrosionshastighet.

Känsligt för värme

■ Koppar är mycket känsligt för höga temperaturer och radiolys av vatten. Just detta kommer kapslarna att utsättas för under de första 1.000-2.000 åren när strålningen värmer upp dem till 40-100 grader Celsius.

■ Situationen i det planerade slutförvaret i Forsmark är mycket komplex under denna period och allvarlig både från ren korrosionssynpunkt men även ur förspärnings- och sprickbildningssynpunkt. I SKB:s säkerhetsanalys anses det tillräckligt att räkna med endast ett slags korrosion, sulfidkorrosion, men det finns ytterligare ett tiotal.

■ Inga korrosionsstudier är gjorda i Forsmarks tänkta slutförvar, inte ens laboratoriesimuleringar i den förväntade miljön. Med all kunskap vi har om kopparkorrosion så skulle ingen i dag våga föreslå 5 cm koppar som korrosionsbarriär.

Ännu oroligare

Anna-Linnéa Rundberg och Adam Conway deltog i seminariet.

–Att lyssna på Peter Szakálos gjorde oss ännu oroligare och ännu mer övertygade om att SKB inte har tagit kritiken om den bristande säkerheten på allvar. SKB vägrar beakta oberoende utomstående forskare utan kör sitt eget race, säger Anna-Linnéa Rundberg.

På seminariet tog man också upp en alternativ metod för slutförvar, i djupa borrhål under grundvattennivån.

Annika Orre
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Ordstrid om kärnkraftens renhet

ROVANIEMI. Politikerna som fattar våra kärnkraftsbeslut har blivit lurade, säger den politiske forskaren Mika Flöjt.

Enligt honom har kärnkraftsbolagen med hjälp från Strålsäkerhetscentralen (STUK) och tjänstemän vid Arbets- och näringsministeriet målat upp en vilsledande bild av att kärnkraften är utsläppsfri, eller åtminstone att den ger upphov till mycket små utsläpp.

–Kärnkraftsbolagen handlar på samma sätt som tobaksindustrin. Man hittar alltid en förklaring för oförmånliga påståenden, man förringar problemen och misskrediterar kritikerna. Vi har finlandiserats beträffande kärnsektorn, säger

Flöjt som är forskare i miljö- och energipolitik i anknytning till det arktiska centret vid Lapplands universitet.

Enligt honom har man svält kärnkraftsindustrins argument utan kritik.

–Vi brukar förundra oss över hur saker går till i Amerika, men där har i alla fall president **Barack Obama** kritiserat myndigheternas nära kopplingar till oljeindustrin. Hos oss blundar man för motsvarande kopplingar till kärnkraftssektorn.

Han anser att det bland annat tigs om de radioaktiva nuklider som i alla faser av kärnkraftsproduktionen kommer ut i luft och vatten. Nuklid är ett begrepp som i stort sett motsvarar det bättre kända ordet isotop.

Flöjt grundar sitt argument

på en framställning av **Ahmed Irej Jalal**, projektledare vid internationella atomenergigorganet IAEA. Han räknar upp en lång rad radioaktiva nuklider som kärnsektorn släpper ut, bland annat tritium och krypton-85, vilka har halveringstider på över tio år och kol-14, vars halveringstid är över 5700 år.

Även publikationer från Strålsäkerhetscentralen innehåller förteckningar över nuklider som kommer ut i miljön från kärnkraftverket i Lovisa och Olkiluoto.

STUK av annan mening

Strålsäkerhetscentralen accepterar dock inte Flöts tolkning.

–Det kan verkligen inte påvisas att det kommer ut betydande halter i naturen. En

finländare får i sin miljö en lika stor stråldos på en timme som ett kärnkraftverk ger boende i grannskapet på ett år, säger byråchef **Olli Vilkkamo** vid STUK.

–Flöjt håller sig inte heller till fakta då han säger att uppgifter tystas ner, men folk har sina fixa idéer. Utsläppen och miljöns tillstånd mäts på hundratals ställen i närheten av kärnkraftverken. Alla rapporter publiceras regelbundet.

Vilkkamo säger att det kommer ut små mängder radioaktiva nuklider i miljön, främst under årsunderhållen vid kärnkraftverken. De rester som påträffas i Östersjön och den övriga miljön härstammar i huvudsak från kärnpentest och Tjernobylnkatastrofen. (FNB)

23-31.7

MARIEHAMNS
STAD

FOSTER'S

Kent

Lars Winnerback

Erik Saade Brolle

DiLeva Hoffmaestro & Chraa

Salem Al Fakir Lisa Nilsson

Crashdiet Petter

Markus Krunegård Broken Door

Fredrik Furu Daisy Jack

23.7 Salem Al Fakir
Markus Krunegård

24.7 Lisa Nilsson
Petter

25.7 KENT

26.7 Mustasch
Erik Saade

27.7 Lars Winnerback

28.7 Hoffmaestro & Chraa
Daisy Jack

29.7 Brolle
Broken Door

30.7 DiLeva
Fredrik Furu

31.7 Crashdiet
...

Ny hemsida!
www.rockoff.nu

Ticketprice: 1-day 30€*, 3-day pass 65€**,
9-day pass 80€. Tickets on Åland available
through Shell Select in Mariehamn.
*) KENT 25/7 50€, Winnerback 27.7 40€
(**) Säljs endast i begränsat antal
från festivalkontoret som öppnar
på torget en vecka före festivalen.

ticnet

LIPPUPALVELU
lippupalvelu.fi
Lippukaupat
0600 10 800 (1.30 €/min + pvm)
0600 10 020 (4.93 €/puhelu + pvm)

Boka bord!

Med festivalens bästa utsikt!
Stadig restaurangläktare i 2 våningar
med 200 platser och bar
framför stora scén.

Samla ihop gänget
och gör en helkväll!

Pris: 45€/person (OBS! Entrébiljett ingår ej)
Boka bord på tel. 04 575757 333
Menyer för alla dagar på www.rockoff.nu
(*) KENT 4-rätter 60€/pers (entrébiljett ingår ej)

Succén tillbaka!

FUNLAND

Öppet alla dagar 23-31.7 11-24.00

Attraktionerna ingår inte i biljettpriset.
Festivalbiljett eller pass behövs för att
komma till funland 18-24.00. Festival-
området öppet för alla dagtid 11-17.00

Traditionenslignat avslutas
Rockoff Festivalen med
Fyrverkeri!

HEADSPONSORS

Mediapartners:

UTSTÄLLNING Kjell Ekström presenterar Westerholmutställningen i Önningebymuseet.

Sommar med Victor Westerholm

■ Önningebymuseet uppmärksammar 150-årsjubileet

Skärgårdslandskap, utsikter och björkhagar från Åland, men också nyländska ålandskap, stadsvyer från Åbo, studiearbeten från Düsseldorf och impressionistiska Parisintryck.

Önningebymuseet uppmärksammar i sin sommarutställning att det gått 150 år sedan Victor Westerholm föddes.

Önningebymuseet har genom åren haft **Victor Westerholm** i fokus eftersom det var han som lade grunden till Önningebykolonin, den konstnärskoloni som från 1880-talet till första världskrigets utbrott samlade friluftsmålare från både Finland och Sverige i Önningeby.

Nu ägnar man Westerholm en hel utställning.

Olika perioder

Kjell Ekström, ordförande i Önningeby hembygdsförening som upprätthåller museet, berättar att man kan visa drygt 20 målningar och inemot 40 teckningar av Westerholm.

–Det är inte någon väldigt stor utställning men vi har försökt få med verk som belyser olika perioder i Westerholms konstnärsskap.

Utöver de målningar och teckningar som Önningebymuseet har i sin egen konstsamling har man kunnat låna in verk från Åbo konstmuseum, Ålands konstmuseum, Ålands lagting, Ålandsbanken, samt verk från Andersudde och annan privat ägo.

Utställningen finns i huvudsak i stenladugårdsdelen av museet och i det så kallade Röda rummet.

Stor produktion

Eftersom utställningen omfattar allt från tidiga ungdomsverk till målningar som Westerholm gjorde under sin sista sommar på Åland, 1918, ger den besökaren en möjlighet att få en uppfattning om den produktive Westerholms hela måleri.

Att Westerholm, vid sidan av

PORTRÄTT Victor Westerholm som 23-åring målad av en svensk studiekamrat i Düsseldorf. Privat ägo.

måleriet, var en utomordentlig tecknare är utställningen också en bekräftelse på.

Tidigt faderlös

Victor Westerholms föräldrar kom från Nagu, pappa var skutskeppare och familjen flyttade till Åbo ett par år innan Victor föddes 1860. Kjell Ekström berättar att Victor tidigt blev faderlös eftersom pappan omkom i sviterna av en explosion som inträffade då han var med om att göra om en mina till en flytboj.

–När Victor skulle inleda sina konststudier utomlands ordnade skridskoklubben i Åbo en insamling för honom och han kände livet igenom stor tacksamhet mot sin hemstad Åbo.

Skriven på Åland

Till Åland kom Westerholm i början av 1880-talet inbjuden av studiekamraten **Anders August Jansson** och köpte den gamla handelsbod vid Lemströms kanal som skulle bli hans Tomtebo.

–Han hade för avsikt att bo-sätta sig permanent på Åland men flyttade snart tillbaka till Åbo, troligen av ekonomiska skäl. Skriven i Lemlands församling var han dock ända till

UTSIKTER Berit Brandt och Harald Karlsson i hembygdsföreningens styrelse framför två verk från Westerholms period med utsiktsmåleri.

sekelskiftet, berättar Ekström.

I Åbo var Westerholm överlärare vid ritkolan och också intendent för Åbo konstmuseum. Han gick bort 1919 endast 59 år gammal efter en lunginflammation.

Tomtebo, som ju finns kvar än i dag, får i utställningen en särskild belysning i de verk som ställs ut i Röda rummet.

Öppning och musik

Utställningen, som fått namnet ”Bland kor, björkar och paletter – Victor Westerholm 150 år”, har vernissage i kväll kl 20. Den öppnas av Jomalas fullmäktigeordförande, lagtingsman **Roger Slotte** från Önningeby. Kjell Ekström presenterar utställningen och gruppen The PeeGees bjuder på musikalisk underhållning.

Utställningen pågår till den 8 augusti då museet stänger för sommaren.

Jan Kronholm
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: Jonas Edsvik
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

LANDSKAP Ett av utställningens åländska landskap, i det här fallet från Sund med kyrkan i fonden. Privat ägo.

KOR De här korna är inte målade i Önningeby utan i Düsseldorf. Tillhör Åbo konstmuseum.

Alandia Jazz får 15.000 euro av

landskapets kulturdelegation för årets festival. Av det protokoll från delegationsmötet den 31 maj, som nu sänts ut, framgår att man ändrat det tidigare beslutet att bara ge festivalarrangörerna 10.000 euro. Av protokollet framgår också att ledamöterna **Rolf Lindqvist** och **Hannele Vaitilo** skriftligen reserverade sig mot beslutet att avslå **Nik Kotzevs** ansökan om arbetsstipendium. □

Artikeln om ”amerikanska”

hus i Mariehamn, som ingick i Nyan den 27 maj har gett god respons meddelar skribenterna **Jerker Örjans** och **Folke Wickström**. –Detta är tydligen ett ämne som intresserar läsarna. Man har kunnat berätta om Amerikafarare och deras husbyggande, inte bara i Mariehamn utan över hela Åland. Ett tips är ett nytt hus i New Englandstil med pärtor på en yttervägg som många ålänningar ser dagligen, nämligen **Hasse Holmströms** båtbyggeri i Sjökvarteret. Örjans och Wickström vill tacka **Inger Skogberg** från Geta som kunde rätta felaktigheter vad gäller huset vid Neptunigatan 39.

–Det byggdes inte av sjömannen **Erik Malmqvist** utan av snickaren med samma namn. Båda var hemma från Västergårds i Finnö och den senare brorson till den förre. Snickaren kom hem från USA med egen bil 1920, vilket var ganska exceptionellt. Han byggde huset vid Neptunigatan 1921 och inte 1923 som vi påstod. Efter att ha bott en tid i huset skall hustrun **Agda** ha sagt: ”Jag vet ett ställe där vi kan ha det bättre”, varpå familjen med dottern **Alfa** återvände till USA. Förmodligen sade Agda samma sak en gång till, för familjen återvände till Åland under depressionen, denna gång till Geta där Malmqvist byggde ytterligare några Amerikainspirerade hus. Liksom sin namne och farbror blev snickaren Erik Malmqvist mariehammare på gamla dagar men inte på Neptunigatan utan på Mariegatan, skriver Örjans och Wickström. □

Skandinaviska interiörer visas

i den utställning som Nationalmuseum i Stockholm öppnar den 16 juni. ”Hemma – skandinaviska interiörer i konsten” heter utställningen. Den lyfter fram skildringar av hemmet gjorda av några av de mest kända skandinaviska konstnärerna från 1700- och 1800-talet. Verken kommer i huvudsak från de egna samlingarna men många har sällan ställts ut. Utställningen pågår till den 15 augusti. □

Lumparpumparn - geni eller galning?

Lumparpumparn, Nils Olof Bergquist.

–Lumparpumparn var en nyfiken människa och nyfikenhet håller folk vid, säger Matts Stenlund som registrerar pjäsen om den excentriska civilingenjören som ville tömma hela Lumparn på vatten.

Om drygt en vecka är det premiär i Pellas ladugårds-teater.

Svensken Nils Olof Bergquist, som på 1950-talet bodde ett par år i Mariehamn, blev på Åland mera känd under smeknamnet Lumparpumparn. Han ville nämligen torrlägga hela Lumparn och förvandla området till bördig odlingsmark med trivsamma samhällen och stora tropikhus.

Lumparpumparn pläderade för sitt projekt bland beslutsfattarna och han pläderade för det bland bönderna.

–Vi måste tänka på kostnader-na, sade beslutsfattarna.

–Just det, det blir billigt, svarade Lumparpumparn.

–Det blir en helvetes åker, sade bönderna.

–Visst, det blir en hel vetesåker, svarade Lumparpumparn.

Positivt omdöme

Snabbtänkt, verbal, genial, rolig, energisk, innovativ, nyfiken... Adjektiven som lyfts fram för att beskriva Lumparpumparn är många men tre ord återkommer: Geni eller galning?. Eller kanske både och?

Teatergängets omdöme om både ingenjören och pjäsen är genomgående positivt.

–Det man i dag ser på tv eller teatern handlar alltid om problem. Jag tycker om att man här får visa en positiv människa, säger regissören Matts Stenlund.

Lumparpumparn, Leif Andersson.

–Han var en otrolig människa med stora tankar. Ingenting var omöjligt, säger **Leif Andersson**, som spelar Lumparpumparn.

–Man kommer att vara uppåt och känna sig kreativ när pjäsen är över, säger manusförfattaren **Kiki Alberius-Forsman**.

Effektfull ljudbild

Kiki har läst Bergqvists bok "Lumparn, hav eller bygd" som utkom 1959. Pjäsen är byggd på boken.

Vissa känslomässiga partier i manuset har sminkats för att förbättra den dramaturgiska poletingen, som till exempel pjäsens kärlekshistoria.

–Den har jag överdrivit lite, säger Kiki.

Men all fakta som publiken får ta del av är verkligen fakta.

Då Lumparpumparn till exempel drömmer mardrömmar om sina torrlägningsplaner förverkligas det med en effektfull ljudbild. De lösryckta meningarna hör är exakta repliker från den debatt om projektet som fördes i landstinget - som lagtinget ju hette förr.

Väldigt intresse

Premiär för Lumparpumparn är det fredagen den 18 juni klockan 19.00.

Efter det ges nio föreställningar, den sista är den 2 juli. Intresset för pjäsen är redan nu stort och många har bokat.

–Det är ett väldigt intresse och

många vill prata med mig. Antingen är det de som minns Lumparpumparn och tycker att det här är roligt eller de som hör talas om honom först nu och undrar om det som sägs kan vara sant, säger Matts Stenlund.

Bokar gör man på 0457 570 1688, måndag till torsdag mellan klockan 16-18.

Biljetten kostar 18 euro för vuxna och 8 för barn och för det får man ungefär en och en halv timme kreativ underhållning. Och dessutom kaffe med bulle eller smörgås mellan de vackra stenväggarna i Pellas ladugårdsteater.

Titte Törnroth-Sarkkinen
titte.tornroth@nyan.ax

ÅRETS PELLAS-ENSEMBLE Lumparpumparn har två huvudroller. De övriga i ensemblen spelar upp själva berättelsen och siger därför in i flera olika roller.

Foto: Titte Törnroth Sarkkinen

STÄLLER UT Fyra av de tio middagskonstnärer som ställer ut. Från vänster: Kerstin Hanf, Ingalisa Pettersson, Else-Maj Sjöberg och Gunnie Jansson. Foto: Jan Kronholm

Middagskonstnärer i ny utställning

De kallar sig Middagskonstnärerna och målar i Medis. Av lust till konsten och av längtan att få lära sig mera.

Nu ställer tio av dem ut på Medimar i Mariehamn.

Middagskonstnärerna är en kurs på Medis med Aino Kivisaari som lärare. I vinter har kursdeltagarna varit 13 och av dem är alltså tio med på utställningen på Medimar.

Det är inte första gången som Middagskonstnärerna ställer ut. För tre år sedan ställde ganska många ur kursen ut i dåvarande Möbelmarknadens utställningshörn. I olika kombinationer – och även enskilt – har kursdeltagarna också ställt ut i andra sammanhang.

–Att ställa ut är lite sporrande, konstaterar **Kerstin Hanf** som är en av utställarna.

Mest akvareller

Utställningen på Medimar innehåller mest akvareller och akvarell är också det som man oftast sysslar med på kursen. Med finns dock också några arbeten i akryl. I motivkretsen finns en hel del landskap men ganska många av målningarna är abstrakta.

Jämfört med utställningen för ett par år sedan känns det

som om målarna nu vågar vara aningen djärvare.

De ställer ut:

De som har arbeten med på utställningen är: **Gunniesson, Ingalisa Pettersson, Kerstin Hanf, Else-Maj Sjöberg, Eila Takkunen, Ulla Häggblom, Ritva Grunér, Tarja Ekstrand, Maria Perämaa och Birgitta Rosenberg.**

Utställningen, som inte har någon särskild vernissage, kan ses till början av augusti. Som, för tidigare utställningar på samma plats gäller att den är öppen för alla intresserade och inte bara för dem som har ärende till Medimar. Det är bara att kliva på.

Jan Kronholm
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Föredrag med

NILS STORÅ

"Jan Karlsgårdens kulturarv"

söndagen den 13 juni
kl 13.00 på Jan Karlsgården

VÄLKOMNA!

MUSEIBYRÅN

Teater
erbjudande

Nyankortet
sätter guldkant på tillvaron

2010

TEATER
KULING

Tuppens minut

av Sven Nordqvist

den 15, 17, 18, 20, 22, 23 juni
i Badhuspaviljongen klockan 19.00

Boka biljett: 040 8273121

Ord.Pris 10€ (3-16 år) 14€ (vuxna)

Gå 2 vuxna betala för 1
med Nyankortet
den 15 eller 17 juni

Nya Åland

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Lumparpumparn

Manus: **Kiki Alberius-Forsman**

Regi: **Matts Stenlund**

Lumparpumparn: **Leif Andersson**

Clementine: **Maria Ström**

Övriga: **Oliver Lehtinen, Joanna Håkansson, Göran Karlberg,**

Markus Enqvist, Gun Holmström, Jaana Lönnblad

Sång: **Jaana Lönnblad**

Musik: **Janis Zeimuls, Markus Enqvist, Tomas Enqvist**

Bildspel: **Stefan Öhberg**

Ljus och ljud: **Martti Rajamäki,**

Lunmatic/ Lasse Lundell

Koreografi: **Helinä Niemi**

Dräkter: **Lena Andersson**

Christian Beijar, 56, Mariehamn.
–På grund av att det är ett närssamhälle, lokalsamhälle och litet samhälle där alla känner alla och jobbar väldigt bra tillsammans.
Tänker du fira självstyrelsedagen?
–Inte på något speciellt sätt, men hissa flaggan och gå ner till torget hade jag tänkt.
Är ålänningar bra på att uppmärksamma självstyrelsedagen?
–Vi har blivit bättre på att fira självstyrelsedagen de senaste åren.

Gunnar Hilmér, 77, Uddevalla.
–Jag är inte så bekant med Åland, men det bästa är att det är så nära Sverige vilket gör det enkelt att ta en dagstur hit.
Vet du att Åland är självstyrt?
–Jo, jag visste att ni fick bestämma lite själva här och det tycker jag är helt okej.

Petra Christenbrunn, 20, Sund.
–Det är litet och hemtrevligt
Har du några planer för självstyrelsedagen?
–Jag ska hålla Ålands flagga för Ålands scoutdisktrikt i samband med uppvaktningen vid Julius Sundblomstatyn.
Firas självstyrelsedagen bra på Åland?
–Jag har inte hängt med så mycket tidigare år, men det verkar vara välplanerat i år.

David Björlin, 32, Sund.
–Det är fin natur och trevliga människor här.
Firas självstyrelsedagen bra på Åland?
–Det tror jag, men jag jobbar alltid själv så jag vet inte riktigt hur väl det firas.
Vad är det bästa med självstyrelsen?
–Det är bra med självbestämmanderätt. Men vi är ändå inte ensamma när större beslut måste tas, vilket gör det till ett bra mellanting.

Daniel Eriksson, 23, Mariehamn.
–Det är så bra på sommaren här.

Har du tänkt fira självstyrelsedagen?
–Det beror på vilken dag det är.
Tycker du att Åland skulle vara självständigt istället?
–Det spelar ingen roll, men om någon frågar varifrån jag kommer svarar jag att jag är ålänning och inte svensk eller finne.

Maria Palme, 26, Mariehamn och Kjell Gustafsson, 31, Mariehamn.
–För att sommaren är fin och alla turister, säger Kjell.
–Det är lugnt och fint här och så är det nära till naturen, säger Maria.
Tycker ni Åland ska vara helt självständigt istället för självstyrt?
–Nej, jag tror inte att Åland skulle klara av det helt ärligt, säger Kjell.

Mikaela Nordin, 27, Lemland.
–För att allting är så bra här.
Visste du att det är Ålands självstyrelsedag den 9 juni?
–Jo det visste jag.
Har du tänkt fira det på något sätt?
–Det kan hända att jag far in till stan på kvällen.
Är ålänningar bra på att fira självstyrelsedagen?
–Det vet jag väl inte, vi skulle kunna bli bättre i varje fall.

Kurt ”Kurre” Åkerholm, 60+, Jomala.
–Det är så lugnt och skönt.
Kommer du fira självstyrelsedagen?
–Nej.
Tycker du Åland borde vara självständigt?
–Det skulle det kunna vara.

Jörgen Lindblom, 37, Lemland.
–Det är så fin skärgård här.
Har du några planer för självstyrelsedagen?
–Nej inget speciellt.
Är ålänningar bra på att fira självstyrelsedagen?
–Nja vi är lite sämre än normän åtminstone.

Joakim Strand, 39, Lemland.
–Det är så lugnt och fridfullt, dessutom finns det nästan ingen kriminalitet.

■ Närhet, natur och trevliga människor får ålänningarna att trivas

Grattis Åland p

Vad är det som får folk att trivas och vilja bosätta sig på Åland? Är det tack vare den vackra naturen, tryggheten eller kanske närdemokratin?
Vi har frågat några ålänningar om vad det som gör Åland så himla bra.

Enkäter: Joakim Pettersson, Katrina Tapio (praktikant) , Malin Lundberg

Fakta/ Så fick Ålands sin självstyrelse

■ Ålänningarna har "alltid" talat svenska och haft en kultur som varit snarlik den svenska. Åland tillhörde också det svenska riket, tidvis med en rätt självständig förvaltning, ända till kriget 1808–1809 då Sverige tvingades avstå Finland och Åland till Ryssland. Åland blev därigenom en del av storfurstendömet Finland.
■ I augusti 1917, samtidigt som det ryska tsardömet började falla samman, hölls en hemlig överläggning mellan företrädare för samtliga åländska kommuner vid Ålands folkhögskola. På mötet beslöts att man skulle begära återförening med Sverige. Denna önskan framfördes av åländska representanter till den svenska kungen och regeringen. Önskan stöddes även av en massadress, en namninsamling, som hade under-tecknats av cirka 7.000 personer – alltså en majoritet av den vuxna befolkningen i landskapet.
■ Den 6 december 1917 utropade sig Finland till självständig republik, med stöd av samma princip om folkens självbestämmanderätt som ålänningarna åberopade till stöd för återföreningen med Sverige. Från finländsk sida var man dock inte beredd att tillmötesgå ålänningarnas återföreningsanspråk, utan ville i stället ge dem en viss form av inre självstyrelse. Finlands

PÅ STOCKHOLMS SLOTT Massadressen från 1917 finns på Stockholm slott i snygga pärmar. Till vänster massadressen från fasta Åland och Föglö, Sottunga och Vårdö. Skärgårdslistan, det så kallade supplementet, från Brändö och Kumlinge har kungen Gustav V:s monogram på framsidan och överlämnades en dryg månad efter huvudlistan. Det är Kungliga hovbinderiet i Sverige som bundit in listorna så här vackert.

Foto: David Lundberg

riksdag antog därför år 1920 en självstyrelselag, i detta skede var dock ålänningarna inte redo att acceptera lagen.
■ Den så kallade Ålandsfrågan dock en dramatisk vändning efter ett hetsigt möte i Mariehamn mellan stasminister Rafael Erich och åländska folkledarna Julius Sundblom och Carl Björkman. De två ledarna fängslades och anklagades för förberedelse för högförräderi efter mötet.
■ Ålandsfrågan leddet till tidvis svårt ansträngda relationer mellan Sverige och Finland.

■ För att frågan skulle kunna lösas på ett fredligt sätt tog Storbritannien initiativet att flytta ärendet till det nybildade Nationernas förbund (NF) i Genève.
■ NF:s råd fattade 24 juni 1921 beslut som kan betecknas som en kompromiss. Finland fick suveräniteten över Ålandsöarna men måste förbinda sig att garantera Ålandsöarnas befolkning dess svenska språk, kultur, lokala sedvänjor och det självstyrelsesystem som Finland år 1920 erbjudit Åland.
■ Beslutet kompletterades med ett avtal mellan Finland och Sverige om hur garantierna skulle förverkligas. Samtidigt beslöt NF att ett avtal om Ålands demilitarisering och neutralisering skulle uppgöras för att Åland inte i framtiden skulle utgöra ett militärt hot mot Sverige.
■ Efter det att självstyrelselagen från år 1920 hade kompletterats med bestämmelser om jordförvärv och rösträtt förrättades år 1922 det första landstingsvalet.
■ Landstinget, som numera heter lagtinget, höll till sitt första plenum den 9 juni, den dag som numera firas som Ålands självstyrelsedag.
■ Självstyrelselagen har därefter totalreviderats två gånger, år 1951 och år 1993. (ab)
Källa: Lagtingets hemsida, www.lagtinget.ax, samt boken "Fredens Öar" från Ålands fredsinstitut

här och miljön är så fin.
Vet du att den 9 juni är Ålands självstyrelsedag?
–Jo.
Har du tänkte fira det?
–Nej inte något speciellt.
Tycker du att Åland borde vara självständigt?
–Kanske, men det är bra att höra till Finland också.

Andreas Söderström, 13, Lemland.
–Det är så litet och gulligt. Dessutom det kryllar inte med folk över allt vilket är bra.
Kommer du att fira självstyrelsedagen?
–Jo jag kommer att vara med familjen.

Linnéa Eriksson, 12, Lemland.
–Det är roligt att bo här för det är så fint och alla kompisar är här.

Vet du om att den 9 juni är Åland självstyrelsedag?
–Jo.
Kommer du att fira det?
–Nej inte på något speciellt sätt.
Vad tycker du om att Åland tillhör Finland?
–Det tycker jag att är bra.

Sean Larsson, 11, Lemland.
–För att det finns mycket sjö och är så fint.
Vad är det absolut bästa med Åland?
–Att det går att fiska vilket inte går att göra lika bra i Stockholm.
Kommer du att fira självstyrelsedagen?
–Nej det kommer jag inte att göra.

Linnea Abrahamsson, 10, Lemland och Sanna Finnerman, 12, Lemland.

FIRA SOM JULLE I dag gör vi alla som Ju

–Det är så fin natur, säger båda.
Vad är det absolut bästa med Åland?
–Det finns så många fina öar att fara ut med båt till och simma, säger Linnea.
–Att det finns så många hästar, säger Sanna.
Vet ni att Ålands självstyrelsedag är på onsdag?
–Jo, säger Linnea.
–Nej det visste jag inte, säger Sanna

Valentin Boijer, 11, Lemland.
–Det finns så många fotbollsplaner.
Tänker du fira självstyrelsedagen?
–Nej.
Tycker du att det är bra att tillhöra till Finland?
–Jo.
Om du fick tillhöra ett annat land vilket skulle det vara och varför?
–Holland för det är ett bra fotbollsland.

Å på självstyrelsedagen!

Fakta/ Vi ville bli svenskar

Texten till massadressen som lämnades till Sverige kung Gustav V den 3 februari 1918 lyder som följer:
Fullmakt för de förtroendemän, hvilka på allmänt möte med de åländska kommunerna härtill utses, att till SVERIGES KONUNG OCH FOLK framföra vår önskan om Ålands införlivande med Sveriges rike.
Den särskilda skärgårdslista från Brändö, som även Kumlingebor skrev under på, överlämnades först i mars 1918 med följande text:
Undertecknade innebyggare i Brändö kommun av Ålands härad uttala härmed vår livligaste önskan, att kommunen måtte komma under Konungariket Sveriges överhöghet, varigenom vi i likhet med Ålands övriga befolkning kommer att bliva svenska undersåtar.

ilius Sundblom - firar Ålands självstyrelsedag. Vi har frågat 28 ålänningar, och några gäster i landskapet: Varför är Åland så bra?

Foto: Jonas Edsvik

Nadja Numelin, 13, Lemland och Moa de Haas, 12, Lemland.

–Det är fint här med naturen och allt, säger båda instämmande.

Visste ni att det är Ålands självstyrelsedag på onsdag?

–Nej, eller jo föresten det var någon som sade något om det men annars skulle vi inte vetat.

Tycker ni Åland borde vara helt självständigt istället?

–Det är bra att tillhöra Finland men Åland kunde nog vara självständigt också, säger Nadja.

–Det spelar inte så stor roll, säger Moa.

Mona Lindström, 70, Sundsvall.

–För att jag är född här. Men även på grund av havet, öarna,

grönskan, blommorna, fisken och folket. Åland är Åland helt enkelt.

Hur har du tänkt fira självstyrelsedagen?

–Jag skall fira hemma genom att hissa flaggan och tänka på alla som bor på Åland.

Stefan Malmberg, 48, London.

–Att folket här tar emot en med öppna armar vilket gör att man känner sig väldigt välkommen hit. Dessutom har Åland en väldigt vacker natur.

Victoria Lundgren, 42, Vårdö.

–Småskaligheten, naturen, lugnet.

Varför?

–Jag tycker om att vara i naturen, i min trädgård. När man åker runt i Lappo lands-

bygd njuter man verkligen av landskapet. Speciellt den här årstiden, nu är det ju ett paradys.

Ulrica Lindström, 57, Mariehamn.

–Naturen, småskaligheten. Åland har det bra i jämförelse med andra.

Firar du självstyrelsedagen?

–Ja, men i arbetets tecken. Jag hör inte till den offentliga sektorn så jag har inte ledigt.

Rasmus Schönberg, 18, Finström.

–Det är litet, alla känner varandra. Det är som en liten gemenskap alltihop.

Firar du självstyrelsedagen?

–Nej.

Alexander Backas, 19, Mariehamn.

–Att min brorsa ”Toto” finns här.

Firar du självstyrelsedagen?

–Sjävklart! Med min flickvän och brorsan.

Shirko ”Toto” Abb, 18, Eckerö.

–Det är sommar, fina brudar. Min brorsa Backas finns här.

Firar du självstyrelsedagen?

–Är den nu? Grattis alla ålänningar!

Ålands äldsta invånare, **Henny Öhman**, blir 102 år i september och är alltså född 1908, boende på Trobergshemmet i Mariehamn:

–Vad i världen... Det måste vara folket det – jo, det skulle jag nog ha för mig, att det är. Vi har så bra människor här på Åland, ålänningarna är ett bra sorts folk.

Vad innebär det att folk är bra?

–Att de är rejäla, att man kan lita på dem och att de betalar sina skulder, och allt sånt.

Hur blir man sån?

–Vet du, det är utav gammalt det, att människorna blir rejäla.

Att man uppfostras till det?

–Ja, visst.

Och annars – trivs du bra i ditt nya hem?

–Trivsel ska vi inte tala om, allt är ännu så nytt och konstigt för mig här.

John Wrede, 53 år, kommundirektör, Brändö

–Småskaligheten, flexibilitet och god service.....mest. Mariehamns stadsbibliotek – tidningshyllan när det blir tid över – och skärgården med alla holmar och skär och ljustet.....

Daniel Norrmén, IFK-expert på Åland24.

–Skärgården. Jag gillar naturen och vatten och då finns det mycket att uppleva här. Jag har inget särskilt favoritställe utan gillar skärgården generellt.

Hur firar du självstyrelsedagen?

–Jag firar vid fotbollsplanen eftersom P96-laget som jag tränar spelar match mot de äldre killarna. Det är uppladdning inför det som hette Pohjola cup förut (distriktslagscupen).

Daniela Haglund, Åland United-expert på Åland24.

Vad är bäst med Åland?

–Renligheten och naturen. När man reser mycket märker man hur rent och fräscht vi har det här jämfört med många andra ställen. Att det är ett så bra ställe för barn att växa upp på är en annan bra sak. Det är så tryggt här än så länge.

Hur firar du självstyrelsedagen?

–Min sambo är ledig från sitt jobb så vi ska gå en sväng på stan och se vilket program som erbjuds där.

Hört & Hänt

”Gräslig” Hyundai
Koreanerna har många bollar i luften men till skillnad från Sverige missar inte Hyundai fotbolls-VM: de är nämligen huvudsponsor till FIFA World Cup 2010 i Sydafrika. Förutom 32 specialpimpade i30 med samtliga länders flaggor har de nu även plockat fram två minst sagt ”gräsliga” bilar. Exteriören är en enda gigantisk spelplan och går vi vidare till interiören möts vi av stolar klädda i konstgräs. Bakspeglarna har formen utav fotbollspjux medan hjul, nackstöd och växelspaksknopp ser ut som fotbollar. Frågan är bara om Hyundai lyckas dribbla bort konkurrenterna?

Musikalisk Ferrariälskare
”Ända sedan jag var ett barn har det alltid bara funnits en biltillverkare som legat mig varmt om hjärtat och som fått mig att gå igång på alla cylindrar och det är Ferrari”. Orden kommer ifrån den legendariske sångaren **Eric Clapton** som precis varit på besök i den mytomspunna superbilsfabriken i Maranello. ”Likheterna mellan att skapa den perfekta låten och en Ferrari är att man måste ha passion och en tvångsmässig tanke om att minsta detalj ska vara perfekt” säger den brittiske musikern och skiner upp som en sol, vilket kanske inte är så konstigt. Eric Clapton äger nämligen en av världens exklusivaste Ferrari-samlingar.

”Sex” säljer Mercedes
Slå Manolo-klackarna i taket för just nu är det premiär för ”Sex and the City 2”. Filmen handlar om fyra kvinnor från New York och huvudpersonen är, likt tv-serien, **Carrie Bradshaw** som skriver tidningsspalten ”Sex and the City”. Den här gången reser tjejerna till Abu Dhabi på semester och i vanlig ordning kretsar det mesta kring sex, vänskap och mode. En ny stjärna på bioduken är Mercedes E-klass Cabriolet som kombinerar vännernas personlighet perfekt. Snygg nog för Carrie, lyxig nog för Charlotte, smart nog för Miranda och snabb nog för Samantha. Så nu återstår det bara att se om ”sex” säljer Mercedes?

Världens största bilaffär
Vad är fem våningar högt, 216.000 kvadratmeter stort och rymmer hela 2.526 utställningsobjekt? Autopia Europa i Istanbul är världens största bilaffär och de turkiska ägarna räknar med omkring sex miljoner besökare årligen. Innanför väggarna är det inte bara bilar som gömmer sig utan här finns även 56 matställen, 48 verkstäder, 24 banker och ett parkeringsgarage med plats för 900 bilar. Pricken över i:et är den ovala racingbanan som finns placerad på taket där du har chansen att testköra drömkärran innan du bestämmer dig. Snacka om fartfylld shopping!

Jenny Nilsson/© CNP AB

Maxad familjeracer

JEREZ – SPANIEN. Ford har lyckats med konststycket att kombinera en praktisk familjebuss med en körglad sportsedan. Resultatet heter S-Max och bilen levererar mängder av körglädje, prestanda och läcker design. Nu bygger Ford vidare på sin storsäljare från 2006 och frågan är om kärran fortfarande sticker ut från mängden?
Jajamänsan fattas bara. Ford har filat på formen och presenterar såväl nya motorer som en ny växellåda. Hoppa in så tar vi en premiärtur!

Jag lägger i drive-läget och trycker till på gaspedalen - pang! De 203 hästarna reagerar blixtnabbt och prestandan är i toppklass. Jisses, kan en familjefraktare för upp till sju resenärer vara så laddad som testbilen?
Fjädringen känns sportig medan styrningen är lagom hård och ger den väggångsman förväntar sig av en sportbil.
Hoppsan, skrev vi sportbil? Tja, då är det väl så...

Matkassen bestämmer
Designen har snitsats till med några veckor på motorhuven, lite kromlister, en fräckare grill och naturligtvis lysdioder – det sistnämnda lyser verkligen upp tillvaron.
Martin Smith är designboss och han förklarar sin hemlighet: ”Ford S-Max är tillägnad kunder som vill ha bussens utrymme, men sportbilens karaktär”. Efter mycket snack om designen kommer vi till fakta och då visar det sig att bilen är fem centimeter kortare och sex cm lägre än systemmodellen Galaxy. Som kronan på verket har familjevagnen kraftiga skärmbreddare, sidogälar och luft-

intag! Inuti känner man också igen sig, förutom nya textilier och en uppfräschad mittkonsol. S-Max är 7-sitsig med tre separata bakstolar som man enkelt kan fälla eller flytta och två extrasäten längst bak, men resenärerna bör inte ha alltför högt ställda krav på utrymme samtidigt som bagaget minskar till två matkassar.
Övertygande energiknippe
Under huven erbjuds flera motoralternativ där vi har provkört den roligaste maskinen: 2,0 EcoBoost för 43.000 euro.
Det är en turbofyra på 203 hästkrafter som klarar hundrastrcket på 8,5 sekunder och toppar 221 km/h. Ändå ligger förbrukningen på 0,81 liter milen och koldioxidutsläppet är 189 gram per kilometer vilket får anses godkänt med tanke på effekten.
Tillsammans med denna motor serveras en delikat sexstegad automatlåda vid namn PowerShift. Växlingarna går snabbare än i en konventionell automat men de smeks i på ett nästan omärkligt sätt. Vill man nu inte ha en racerbil utan nöjer sig med en trendig familjetran-

Tekniska data för Ford S-Max Titanium 2,0T EcoBoost	
Motor: 4-cyl bensinmotor med dubbla överliggande kamaxlar och fyra ventiler per cylinder. Max effekt: 203 hk vid 6 000 varv/minut. Max vridmoment: 300 Nm mellan 1 750-4 500 varv/minut.	
Kraftöverföring: Motorn fram, framhjulsdraft. 6-stegad dubbelkopplingslåda.	
Fjädring: Skruvfjädring och krängningshämmare runt om. Fram: fjäderben med undre triangellänkar. Bak: dubbla tvärlänkar.	
Styrning: Kuggstäng med hydraulisk servo. Vändcirkel 11,9 meter.	
Bromsar: Skivbromsar fram och bak. ABS. ESP.	
Mått/vikt (cm/kg): Axelavstånd 285, längd 477, bredd 188, höjd 166. Tjänstevikt 1 676. Bränsletank 70 liter.	
Prestanda: Toppfart 221 km/h. Acceleration 0-100 km/h 8,5 sek.	
Förbrukning/miljö: 8,1 liter per 100 km under blandad körning. CO2: 189 g/km.	
Pris: ca 43.000 euro.	
Plus för...	Minus för...
+ Kalas för den stora familjen	- Bagaget med den 3:e sätesraden
+ Underhållande turbomotor	- Finns ingen ”miljöversion”
+ Utmärkt komfort	
+ Snygg design	

sportör så erbjuds en 145 hästares motor á la 35.000 euro, vilket också är instegspriset. Därutöver finns inte mindre än tre dieslar på 115, 140 respektive 163 hästkrafter. Men vi är sålda på den testade turbosnurran.

Kör din drömbil

STOCKHOLM. Drömmer du om att få provköra en Ferrari eller Lamborghini? Då finns två alternativ.

Har du flera hundra tusen över så kan du köpa ditt eget exemplar – men visst är det extremt mycket pengar och majoriteten av oss har inte ens råd med försäkringen.

Det finns dock en lösning vid namn GR8 Experience. Företaget har specialiserat sig på oförglömliga körupplevelser som får mungiporna att åka upp till öronsnibbarna!

Många drömmer om den ultimata bilupplevelsen: att få glida runt i en röd Ferrari eller knallgul Lamborghini och bara njuta av den skönsjungande motorn.

Det är något som alla borde få uppleva åtminstone en gång i livet och funkis betydligt bättre än lyckopiller. Nu kan drömmen rulla i uppfyllelse tack vare GR8 Experience.

Häst vs. tjur

Bilentusiaster från hela världen reser till italienska Modena för att hälsa på Ferrari och Lamborghini som ligger ett stenkast ifrån varandra.

Vakterna vid huvudgrindarna börjar vid det här laget bli urläsa på frågor som "kan vi få besöka fabriken och provköra någon bil". Svaret blir alltid detsamma (gissa vilket) och många vänder om med gråten i halsen.

Men nu finns möjlighet att köra både Ferrari F430 Spider med en V8 på 490 hästkrafter och Lamborghini Gallardo vars V10 på 560 hk frustar ursinnigt. Dessutom behöver du bara resa till Göteborg, Malmö, Stockholm eller Sundsvall.

På vintern genomför GR8 Experience även hisnande iskörningar i Åre. Du bestämmer själv hur lång tid du vill spendera i bilarna. Man kan åka med som passagerare i en kvart för 70 euro och vill du köra själv så är det bara att hosta upp ytterligare 30.

Vill du ha ett minne för livet rekommenderas sjuttio minuter för 350 eller hundra minuter å la 590 euro. Sedan återstår bara det svåraste – vilken nyckel man ska välja. Vill du uppleva en riktig "hästspark" med himlen som tak eller ta "tjuren" vid hornen?

"Vill du ha ett minne för livet rekommenderas sjuttio minuter för 350 eller hundra minuter å la 590 euro. Sedan återstår bara det svåraste – vilken nyckel man ska välja."

TIKKURILA

färg

fredag 11 juni

Tikkurilas representant Kim Sægbom finns på plats hela dagen

Teho fönster- & dörrfärg
vit 1 l **14,90**

32€
10 liter

Linoljefärg
vit 10 l **39,00**

Valtti grundolja
52€
10 liter

Vinha täcklasyr

färdigt nyanserad 10 l **79,00**
färdigt nyanserad 20 l . . . **150,00**

**SPECIALPRISER
UNDER DAGEN!**
Vi bjuder på
soppa

Per Nyberg
underhåller

Fredrik Fredlund, Europa mästare i Pro-Stock Bike 2008, visar upp sin motorcykel.

**ÅLANDS
FÄRG &
TAPETab**

Åland United vann med nöd och näppe

■ Se höjdpunkterna i Åland 24 i kväll!

DAMLIGAN
Åland United **2-1** NiceFutis
Hartikainen 24' (1-0) Auvinen 77'

FOTBOLL. Åland United vann tisdagens hemmamatch mot Nice Futis. Men det satt hårt inne.

– Det var bra att vi vann men vi gjorde inte vår bästa match. Vi kunde inte spela det spel vi kan och bör spela, säger ÅU:s anfallare Nina Hietanen.

298 personer hade uppsökt Wiklöf Holding Arena för att se de regerande finska mästarna Åland United ta emot tabellsjuan Nice Futis i går kväll. De fick uppleva en spännande match där gästerna bjöd på stenhårt motstånd och där ÅU fick kämpa in i det sista för att säkra tre poäng.

– Nice Futis spelar jättehårt och med långa bollar. Det är deras bästa sida och så spelade de idag också, säger Nina Hietanen efter matchen.

Direkt efter avspark visade gästerna att de var sugna på att ta en skalp mot ÅU. Man pressade hårt och tillät inte hemmalaget att börja bygga något eget spel. ÅU i sin tur tappade boll på grund av dåliga passningar och under de 20 första matchminuterna var gästerna klart farligare.

Distansskott

Runt den 20:e matchminuten tog ÅU sig in i matchen ordentligt. Första farliga chansen för hemmalaget kom efter att Emma Liljegren hittat Jaana Lyytikäinen i djupet. Lyytikäinen och Kati Nyman kom fria med målvakten, Lyytikäinen valde att avsluta själv och lobade bollen över målvakten. Tyvärr också utanför mål.

Några minuter senare spräckte ÅU nollan. Nyman fick bollen högt uppe på offensiv planhalva och passade bak till Taina Hartikainen. Hon laddade från 30 meter och när Siiri Välimaa misslyckades med att tippa bollen över ribban var 1–0 ett faktum.

Efter ledningsmålet hade ÅU flera chanser att utöka sin ledning. I den 28:e minuten hade till exempel Emma Liljegren ett skott som Välimaa tvingades tippa till hörna och i 30 minuten var nådde en crossboll omarke-
rade Kati Nyman som snär fick till en fullträff på volley.

Kommunikationsmiss

Även i början av andra halvlek hade ÅU några chanser men avsluten satt inte där de skulle. Istället kunde Nice Futis åter ta sig in i matchen och i 57 minuten var man nära att kvittera.

STARK Jaana Lyytikäinen visade igen hur viktig hon är på Åland Uniteds mittfält när hon assisterade Maiju Ruotsalainen vid det matchavgörande målet. Själv hade hon flera bra distansskott under matchen, dock inget som gick i mål.

Anna Auvinen kom fri men Emelie Karström stod för en kanonräddning.

I den 77:e minuten lyckades gästerna slutligen utjämna. Karström ropade att hon skulle ta bollen och mittbacken Caroline Sjöblom steg åt sidan. Karström nådde dock inte bollen och Auvinen kunde rulla den i mål förbi ÅU-försvare som försökte rensa på mållinjen.

– Kanske jag borde ha screenat bort motståndaren ha gått direkt på bollen. Det blev en kommunikationsmiss mellan oss, säger Sjöblom.

Hemmalagets bästa spelare för dagen, Jaana Lyytikäinen, skulle dock se till att ÅU gick vinnande ur striden. I den 81:a minuten vann hon boll i mittcirkeln varpå hon slog en perfekt boll i djupet som friställde Maiju Ruotsalainen. Ruotsalainen var iskall i avslutet och matchen slutade 2–1.

Malin Lundberg
malin.lundberg@nyan.ax
tfn 528 462

Foto: Jonas Edsvik
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Jaana Lyytikäinen

Kati Nyman

LÖPTE Kati Nyman skapade med sina löpningar oro i Nice Futis-försvaret. Samtidigt var hon inte sen att backa hem och försvara när det behövdes.

2-1 Maiju Ruotsalainen var iskall när hon bredsidade in matchens sista mål i den 83:e minuten.

■ Tränaren Marianne Miettinen:

”Deras hårda press gör det svårt för oss”

FOTBOLL. Marianne Miettinen konstaterar att Åland United hade svårt att hantera Nice Futis hårda press och långa bollar.

– De gör det väldigt svårt för oss, säger hon.

Nice Futis var stenhårda i närmakamperna, pressade hårt och slog långboll på långboll i 90 minuter. En taktik som var lyckad mot Åland United.

– Det tryck de sätter på vår backlinje är vi inte vana med. Vi är inte vana med så många långa bollar och höga luftbollar, säger Miettinen.

Nice Futis gav heller ÅU ingen tid på mittfältet.

– De stängde ytorna på inner-

mittfältet och vi tappade boll på innermittfältet på grund av deras hårda press. Vi hade pratat mycket om spelvändningar och om att vi måste få våra ytterbackar med. Så fort de kom med upp skapade vi mer men i bland tog vi för lång tid på oss på innermittfältet.

I halvtid pratade Åland United om vikten att inte bli bekväma tack vare den 1–0-ledning man då hade. Tyvärr blev man det ändå.

– Mest hade vi problem i försvarsspelet. Vi väntade för länge med att pressa bollhållaren och därmed gav vi dem möjlighet att slå långbollar och djupledsbollar. Sedan vakande vi igen när de gjorde sitt mål. Men det räcker inte, vi måste spela i 90 minuter. (ml)

Matchfakta

Åland United-NiceFutis 2–1 (1–0)

WHA: 298

ÅU: Karström - Waarheid, Sjöblom, Thilén, Engblom - Hartikainen, Lyytikäinen, Liljegren - Hietanen, Ruotsalainen, Nyman (Björkvall) 61'

Mål: Hartikainen (ÅU) 24', Auvinen (NiceF) 77', Ruotsalainen (ÅU) 83'

Varningar: Inga

Utvisningar: Inga

Domare: Jenny Kaarnasaari

Nästa match: Åland United-Honka
lördag 12 juni 17.00.

– ETT NÖJE MED FART –
ÖPPET ALLA DAGAR
JUNI OCH AUGUSTI
tis, tor, lör 12-18
ÖVRIGA DAGAR 12-20

AMK
1962

Automatisk tidtagning

www.alandsmotorklubb.com Lemland, Vessingsboda, tel 34 378

Idoler besöker fotbollsskolan

■ **FOTBOLL.** Drygt 160 barn deltar i IFK Mariehamns fotbollsskola mellan den 9 och 13 juni.

– Det är en ökning med 30 procent jämfört med förra året, berättar IFK:s **Thomas Fonsell.**

Fotbollsskolan kommer under veckan att få besök av många spelare som är idoler för eleverna. IFK:s och Åland Uniteds a-lagsspelare besöker Backeberg och Ytternäs, något som även Örebro SK-

spelaren Tommy Wirtanen gör.

Förutom idolbesöken och fotbollsträning får eleverna i fotbollsskolan också träna rytmik och rörelseövningar med en ledare från Avancia och man kommer att få mäta hur hårt man sparkar en fotboll.

– På söndag spelar barnen ”VM-matcher” där de delas in i olika landslag som spelar mot varandra. Det finns alltså mycket att se fram emot under veckan, säger Fonsell. (ml)

TILL ÅLAND Mellan den 9 och 13 juni besöker Tommy Wirtanen IFK Mariehamns fotbollsskola.
Foto: Malin Lundberg

ÅKK:are i landslaget

■ **KRAFTSPORT.** Flera av Ålands kraftsportklubbs lyftare är uttagna till den landslagstrupperna inför EM i bänkpress samt junior-VM i styrkelyft. **Marcela** och **Kenneth "Kenta" Sandvik** finns med i laget till bänk-EM som ordnas i Bratislava, Slovakien den 12–14 augusti och **Emil Sundberg** får åka till Tjeckiska Pilsen på junior-VM den 30 augusti till 4 september. (ml)

Moster Inga vann igen

■ **SEGLING.** Moster Inga har vunnit båda MSF:s måndagsseglingar för kölbåtar som ordnats hittills. Den 31 maj vann Moster Inga, med skepparen **Håkan Lindén** både klassen lilla lys och totalen och likadant blev det i måndags när segling nummer två avgjordes.

Klassen stora lys vanns den 31 maj av **Keijo Hallbäck** och besättning på Rapunzel och i måndags segrade **Ove Andersson** och besättning på Jazz. (ml).

FOTBOLL

Division V, Uppland										
Karlskrona	5	5	0	0	24	1	15			
Östhammar	5	5	0	0	19	1	15			
Karlskrona	6	3	0	3	13	8	9			
Österlövsta	4	2	0	2	4	3	6			
Östernäs	6	2	0	4	10	18	6			
Tobo/Örbyhus	5	1	1	3	7	14	4			
Films SK	5	1	1	3	5	26	4			
Vaddö IF	4	0	0	4	2	13	0			

ORIENTERING

OL Cup 3/ Hippo cup 2 i Saltvik 6 juni 2010, arr.: Jomala IK. Tävlingsledare: Markus Karlsson, banläggare: Marcus Söderström
Motion Lång: 1) Michael Linde, IFF, 53.30, 2) B-E Söderlund, LUIA, 59.19
D 12: 1) Madelene Wahlbäck, LUIA, 27.52, 2) Louise Alm, LUIA, 29.55, 3) Maria Söderlund, LUIA, 31.27
D 14: 1) Ellen Mattsson, LUIA, 52.12, 2) Mathilda Linde, IFF, 1.20.12
Par: 1) Ida Helin, FUIA, 30.07, 2) Ellinor Mattsson, LUIA, 35.10
H 10: 1) Staffan Johansson, IFK, 34.20
H 12N: 1) Zacharias Johansson, IFK, 24.34
H 12: 1) Markus Söderlund, LUIA, 51.53
D 55: 1) Ingegerd Elfberg, JIK, 51.28 2) Yvonne Branting, JIK, 1.11.11
H 70: 1) P-E Söderlund, IFK, 1.19.15, 2) Paul Holmfors, IFK, 1.24.55
H 60: 1) Boris Holmberg, JIK, 43.10
H 50: 1) T-O Blomster, LUIA, 55.16, 2) Sture Andersson, LUIA, 1.15.18, 3) Robert Williams, LUIA, 1.23.24, 4) Stig Sundblom, FUIA, 1.38.40, 5) Sixten Söderlund, IFK, 1.50.57

H 21: 1) Daniel Blomster, IFK, 1.09.03, 2) Niklas Böling, IFK, 1.21.13, 3) Henrik Söderström, LUIA, 1.29.08, 4) Marcus Svensson, JIK, Avbrutit

SEGLING

Måndagskappsegling för kölbåtar, 31 maj 2010, arr MSF
Lilla lys: 1) Moster Inga, H-båt, Håkan Lindén, 2) Pi, Scanper, Joakim Sjöroos, + 10.28, 3) Solera Light, Birdie 24, Björn Lindfors, +22.38
Stora lys: 1) Rapunzel, FF 31, Keijo Hallbäck, 2) Jazz, Safir, Ove Andersson, +0.07
Totalt: 1) Moster Inga, 2) Rapunzel + 8.08, 3) Jazz + 8.15, 4) Pi + 10.28, 5) Solera Light + 22.38.
Måndagskappsegling för kölbåtar, 7 juni 2010, arr MSF
Lilla lys: 1) Moster Inga 0,00, 2) Solera Light + 1.39, 3) Pi + 2.56, 4) Marieholm 16, Jonathan Lundström + 25.50
Stora lys: 1) Jazz 0,00, 2) Rapunzel + 1.14
Totalt: 1) Moster Inga 0,00, 2) Solera Light + 1.39, 3) Pi + 2.56, 4) Jazz + 3.52, 5) Rapunzel + 5.06, 6) Marieholm 16 + 25.50

■ **NYAN RÄTTAR.** Det är Robin Förbom som syns på bilden från Jomala IK:s match mot ÅIFK II i måndagens tidning. I artikeln har han fått fel namn på ett par ställen. I artikeln nämns även **Fredrik Rosenberg**, han var dock inte med i lördagens match.

I tisdagens tidning fick **Corrine Westerlund** fel namn i resultatlistorna. Hon vann klasserna fyrgång V1 och lätt tölt T8.

3000 m H/D onsdag 9 juni 20.00 på WHA, Mariehamn.

■ **ÅVF-beachvolley:** Drop-in-turering vid Mariebad varje onsdag. Anmälan på plats 17.30, spelstart 18.00. Avgift 5e/lag. 2- 3 mannalag.

■ **ÅVF Beachvolley:** Registrera dig NU som volontär i Paf Öpen i augusti, sommarens häftigaste internationella evenemang. Anmälan nu behövs för planeringen. Se www.pafopen.com (funktionär) eller ring 04573823255, 0405047597.

Sportens kom ihåg

■ **Dressyrweekend:** Marianne Esseen kommer till Åland och håller dressyrkurs samt en clinic lördag 19 juni 13-15.00, "Sitts och inverkan". Privat lektion 45 min/75€. Clinic, sittplats 10€/person. Ring för mer info och platsanmälan till dressyrkursen. Johanna Johns 04573422777.

■ **IFFK-fotboll:** Fotbollsskola 28-30 juni. Alla barn välkomna, oavsett kommun och om man har spelat fotboll tidigare. Mer info på www.iffk.ax

■ **Mariehamns seglarförening:** Onsdag 9 juni: MSF-seglarskola för vuxna startar! Vi träffas i MSF-hamnen 18.00. Till vårt förfogande har vi en H-båt, en RS-Vision samt 5 Laserjollar. Kursen lämpar sig för såväl nybörjare och lite längre hunna. Vi tillämpar stoffet på basis av deltagarnas kunskaper. www.msf.ax

■ **ÅID-friidrott:** DT slägga på WHA onsdag 9 juni 18.45

■ **ÅID-friidrott:** Distriktstävling

NISHIKI
Hybrid 401 dam
(norm. 649€)
Prisex: **551€**

MADISON
Cherry 3 flickcykel
24" (norm. 249€)
Prisex: **211€**

SPORT
center

NORRAGATAN 9, tel 16 489, fax 16 589
Öppet vardagar 9-17.30, lördagar 10-14
www.sportcenter.ax

NYA NYAN!

Nya snyggare former, ny TV-tidning i nytt format, med hela veckans lokala nöjen och evenemang

*Det är det nyaste vi på Nyan har att bjuda på.
Och var så säkra; vi stannar aldrig upp och vi är aldrig nöjda med att köra på i gamla hjulspår.*

Missa inte att hänga på TIDNINGEN SOM ALLTID vill mer!

Ja visst! Jag vill teckna en prenumeration på Nya Åland.

FORTLÖPANDE	TIDSBUNDEN
☐ 12 mån 198,-	☐ 12 mån 218,-
☐ 6 mån 101,-	☐ 6 mån 111,-
☐ 3 mån 51,-	☐ 3 mån 57,-

Beställ e-Nyan på www.nyan.ax/enyan

12 mån 55,-	3 mån 15,-	1 dag 1,-
6 mån 29,-	1 mån 6,-	

Nya Åland
Svarsförsändelse
Avtal 22100/41
22103 Mariehamn

Porto tillkommer på prenumerationer utanför Åland. Norden 2€/mån.

Som fortlöpande prenumerant erhåller du även Nyankortet – fyllt till brädden med guldfynd!

Skicka in kupongen, ring 23 444 eller e-posta till prenumeration@nyan.ax

Tippa fotbolls-VM med Nya Åland!

Det börjar brännas. På fredag invigs fotbolls-VM 2010 i Sydafrika. Under en månads tid ska 32 lag göra upp om VM-guldet.

Vem tror du tar hem det?

2006 var det Italien som drog det längsta strået och vann VM-guldet. I år avgörs mästerskapet i Sydafrika och vilket lag som vinner är det ingen som vet. Kommer Spanien att överraska? Kan Italien försvara guldet? Eller ska Brasilien ta sin sjätte titel?

I Nya Ålands VM-tips handlar det om vad du tror. Tippa matchresultaten i gruppsspelsmatcherna, gruppvinnarna samt medaljörerna. Tar du hem VM-tipset vinner du en gasolgrill från Weber.

Senast fredag klockan 12.00 vill vi ha ditt tips. Du tippar på www.nyan.ax

Kupongen här intill ska du inte skicka in. Den får du behålla själv så du kan följa med hur det går i din tippning.

Lycka till!

Vi har klart för oss vilket nummer som gäller i sommar!

24*

* ÖPPET 24 h juni-augusti
6-24 alla andra dagar året om.

STOR JACKPOTHELG!

V75 **55 Miljoner**

LÖTTO **3.500000**

Massor med bolag eller köp snabbspel.

Shell Mariehamn
Tel. +3581812360

Välkommen önskar
Anders med personal.

www.aland.tv

All You Need Is
IPTV

ÅLCOM

DEWALT

**VERKTYG FÖR
PROFFS OCH
HEMMAFIXARE!**

SERVICE FÖR DIG

HOLMBERGS

• TEKNIK • KVALITET •

Godbyvägen tel. 23 555 www.holmbergs.ax • Mån-fre 7.30-17.00 Lör 9-14

VM-utmaningen!

Vinn en fotbollsresa till London för två

Varje matchdag kan du **vinna en fotbollsresa till London** med Club Paf! Vi lottar ut hela **25 resor för två personer** bland alla som spelat på VM-utmaningen under fotbolls-VM.

 paf.com

18

Hos oss är du
välkommen om
du har fyllt 18 år.

Ditt tips Rätt tips

Grupp A

Sydafrika-Mexiko		
Uruguay-Frankrike		
Sydafrika-Uruguay		
Frankrike-Mexiko		
Mexiko-Uruguay		
Frankrike-Sydafrika		

Grupp B

Argentina-Nigeria		
Sydkorea-Grekland		
Grekland-Nigeria		
Argentina-Sydkorea		
Nigeria-Sydkorea		
Grekland-Argentina		

Grupp C

England-USA		
Algeriet-Slovenien		
Slovenien-USA		
England-Algeriet		
Slovenien-England		
USA-Algeriet		

Grupp D

Tyskland-Australien		
Serbien-Ghana		
Tyskland-Serbien		
Ghana-Australien		
Ghana-Tyskland		
Australien-Serbien		

Gruppsegrare:

Segrare Grupp A:	
Segrare Grupp B:	
Segrare Grupp C:	
Segrare Grupp D:	
Segrare Grupp E:	
Segrare Grupp F:	
Segrare Grupp G:	
Segrare Grupp H:	

Grupp E

Holland-Danmark		
Japan-Kamerun		
Holland-Japan		
Kamerun-Danmark		
Danmark-Japan		
Kamerun-Holland		

Grupp F

Italien-Paraguay		
Nya Zeeland-Slovakien		
Slovakien-Paraguay		
Italien-Nya Zeeland		
Slovakien-Italien		
Paraguay-Nya Zeeland		

Grupp G

Elfenbenskusten-Portugal		
Brasilien-Nordkorea		
Brasilien-Elfenbenskusten		
Portugal-Nordkorea		
Portugal-Brasilien		
Nordkorea-Elfenbenskusten		

Grupp H

Honduras-Chile		
Spanien-Schweiz		
Chile-Schweiz		
Spanien-Honduras		
Chile-Spanien		
Schweiz-Honduras		

Medaljörer:

Guld:	
Silver:	
Brons:	

Ditt tips Rätt tips

VM-tipset 2010

Tippa på www.nyan.ax

Rätt resultat ger tre poäng och rätt utgång (1X2) ger en poäng. Man kan alltså få fyra poäng per match. Rätt tippad gruppsegrare ger två poäng och rätt tippat medaljlag ger fem poäng. Maxpoäng är 223 poäng.

OBS! Den här kupongen kan inte skickas in, utan du tippar genom att gå in på www.nyan.ax.

Tipset ska vara oss till handa senast fredag 11 juni klockan 12.00.

Har du gräsplanen - har vi klipparen!

VVS SKY CENTER

STIGA

Kampanjpris: 239€

Kampanjpris: 2.990€

Dino 47
B&S 450,
klippbredd 45 cm

Villa 14 HST
13,5 hk, B&S,
85 cm combi-
aggregat

Follgårdsvägen | Tel 23 700
Öppet: vard 8-17, lörd 10-14
www.vvsskylcenter.ax

SAMSUNG

**KNIVSKARP BILD
INFÖR FOTBOLLS-VM!**

50" Plasma-TV PS50C675
Full-HD, 600hz sub-field
motion, 2xUSB, DLNA,
inbyggd T/C/S-box inkl.
HD-tuner

1390€

46" LCD-TV LE46C655
Full-HD, 100Hz,
2xUSB, DLNA
inbyggd T/C-box
inkl. HD-tuner

1295€

Till båda modellerna finns
det möjlighet att köpa till en
USB-sändare för att ansluta till
trådlösa nätverk

AB ÅLANDS TV

STORAGATAN 9 • TFN 12 629 •
ÖPPET: mån-tor 9-17.30, fre 9-16, lör 11-13 • www.alandstv.com

RENHÅLLNINGEN
ÅLANDS RENHÅLLNING A8
Tel 27 580 • www.renhallningen.ax

**Varje sofa
har sin plats!**

Dam- och herrcyklar

TUNTURI® PREGO

399,-

CITY
SPORT & CYKEL

Skarpansv. 28,
tel 14 950
Öppet: må-fre 9-17,
lör 10-14

► LEDIGA PLATSER

Ålands hotell- & restaurangskola

lediganslår en ordinarie tjänst som

lektor i yrkesämnen

med undervisning främst i matproduktion, livsmedelskunskap samt kost och hälsa.

Behörighetskrav: Enligt reglementet för Ålands hotell- och restaurangskola § 28 samt av landskapsregeringen godkänd lärarutbildning.

Person som anställs till tjänsten skall visa upp ett registerutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen.

Lön enligt gällande tjänstekollektivavtal för undervisningssektorn.

Tjänsten tillträds den 1 augusti 2010.

Föreskrivna ansökningshandlingar inlämnas till Direktionen för Ålands hotell- och restaurangskola, PB 54, 22101 MARIEHAMN **senast den 23 juni 2010 kl. 16.00.**

Närmare upplysningar om tjänsten lämnas av rektor Jan-Erik Sundström, tel. 26839.

Direktionen

Annonsera i den tidning du själv läser!

► MÖTEN

Wårdö Handels Ab

håller

årsstämma

i Vårdkasen torsdagen den 17 juni 2010 kl. 20.00

Efter stämman samkväm

Styrelsen

► ÖVRIGT

Ålands Vatten Ab

Meddelande

Till vattenabonnenter i Finström och Geta:

I Godby, Ämnäs och Grelsby samt hela norra Finström och Geta kommun kommer vattnet att vara avstängt **torsdag 10 juni kl. 19.00-ca kl. 24.00** p.g.a reparationsarbeten på huvudvattenledningen i Godby.

Jomala 9.6.2010

Ålands Vatten Ab

► LEDIGA PLATSER

Videoreporter

Åland24 Ab sänder 7 dagar i veckan ett varierat innehåll bestående av nyheter, studioprogram, hemma-hos program och aktualiteter i marksänd digitalTV, kabelTV, IPTV, Webb och inom kort även i din mobil. Åland24s tittare utgörs främst av ålänningar på Åland och i förskingringen, samt de turister som besöker någon av de 6000 öar och skär som ligger utspridda mitt i havet. Åland24s koncept är att med den senaste tekniken bedriva kostnadseffektiv lokal TV-produktion i nära samarbete med ett lokalt tidningshus.

Vår videoreporter Malin Hellstrand, återflyttar till Sverige. Därför behöver vi en människa som kan fylla ett ansenligt tomrum.

Du är journalist eller mediamänniska, intresserad av tv-mediet, tekniskt kunnig och nyfiken. Du har inga problem med att synas, du är snabb och stresstålig. Du tar initiativ och löser problem. Kunskap inom något specialområde, till exempel ljud, är en merit.

Vi erbjuder en arbetsplats som tar jättekiv framåt hela tiden, som utmanar och inspirerar. Hos oss jobbar du i en liten, samman-svetsad redaktion, med stor frihet och eget ansvar.

Låter det intressant?

Kontakta chefredaktör Nina Fellman, tel 528441 eller nina.fellman@nyan.ax för frågor, eller skicka in din ansökan **senast fredagen den 11 juni.**

Tillträde augusti-september 2010.

Ändra inte bra koncept

■ **Kommentar** till artikeln ”Skoldistrikt efterlyser skolplikt på Åland” 2010-06-07

Skillnaden mellan skolplikt och läroplikt handlar grundläggande om synen på medborgaren. På Åland och i Finland (liksom i Danmark och Norge)

► LEDIGA PLATSER

VÅRDÖ KOMMUN

En

timlärarbefattning i huvudsyssla med klassläraruppgifter

för i första hand tiden 1.8-31.12.2010 med eventuell förlängning. Studier i specialpedagogik är meriterande. Befattningen tillsätts under förutsättning att den godkänns av skol- och bildningsnämnden.

Upplysningar: Föreståndare Ann Rosing tel 47960 mobil 0457 3424608 ann.rosing@vardo.ax.

Ansökan med CV och behörighetsintyg skall inlämnas **senast fredagen den 18 juni 2010 kl 15.00** till skolkansliet i Godby. Den som blir vald skall lämna straffregisterutdrag. Ansökningarna sänds till Skol- och bildningsnämnden i Vårdö, Box 2, 22411 GODBY

råder ett förtroende för att föräldrar är kompetenta att välja utbildningsform - inklusive att fullgöra läroplikten hemma - för sina barn.

I dagens Europa är det endast Sverige och Tyskland som likställer skolplikt med skoltvång. Sverige kommer den 21 juni i år rösta om en ny skollag som i princip skulle förbjuda hemundervisning. Detta trots att konventionen om mänskliga rättigheter skyddar föräldrars rätt att besluta om sina barns utbildning.

Den svenska riksorganisationen för hemundervisning, Rohus, fick år 2009 följande skriftliga svar från det finska utbildningsministeriet på den direkta frågan: ”Varför tillåter ni hemundervisning i Finland?”

Svar: ”Vi anser att flexibiliteten, som gäller ordnandet av inhämtningen av grundskolekunskaper, erbjuder större möjligheter att beakta människors särskilda livssituation och individuella värderingar. Enligt vår erfarenhet fungerar möjligheten till hemundervisning bra.” Och i Finland hemundervisas i dagsläget cirka 400 barn. Varför skulle Åland vilja inskränka den rättigheten för sin befolkning?

Ålands skollag skiljer sig inte nämnvärt från den finska. Så sent som 2007 gjordes ett tillägg till Landskapslagen som reglerar hur läroplikten skall gå till; hur prövningen av framsteg skall ske och hur intyg om fullgjort skolplikt skall utfärdas. På alla sätt är det något som är väl genomtänkt.

Jämställdhet, demokrati och samarbete, lär man sig bäst tillsammans med andra män-

LÄR UT HEMMA Den faktiska erfarenheten visar entydigt att det är precis tvärtom - barn som hemundervisas får mer kunskap om omvärlden eftersom de har större möjlighet att vistas ute samhället med människor, i verkligheten, skriver Mischa och Christina Hammarnejd - här tillsammans med barnen Andrea och Simon.

Foto: Fredrik Törnroos

niskor, precis som P-O Friberg säger. Men måste dessa kunskaper nödvändigtvis inhämtas i ett slutet och ålderssegrerat klassrum? Läroplikten hemma betyder på intet sätt att barnen isoleras från andra människor, men det är tyvärr en av de vanligaste fördomarna mot hemundervisning.

Den faktiska erfarenheten visar entydigt att det är precis tvärtom – barn som hemundervisas får mer kunskap om omvärlden eftersom de har större möjlighet att vistas ute samhället med människor, i verkligheten. I länder som Storbritannien och USA, där många fått sin grundskoleutbildning genom hemundervisning, har högsolor och universitet börjat tydligt uppskatta dessa ungdomars högre grad av självförtroende, självgående, kreativitet och sociala kompetens.

Åland och Finland kan vara stolta över en skola som står

sig så bra internationellt sett. De föräldrar som tar på sig ansvaret att låta barnen fullgöra läroplikten hemma, kommer förmodligen även i framtiden vara en ytterst liten minoritet. Men vad är som driver oss? Låt oss få citera Rohus svenske ordförande **Jonas Himmelstrand:**

”Hemundervisning ger för många en kontakt med barnen och en kvalitet på familjelivet som ingen som fått uppleva det vill vara utan. Lägg till detta en stressfri undervisningssituation med ett utomordentligt gott lärande och god social utveckling. Detta är väl belagt och går att förklara med känd beteendevetenskap. Hemundervisning är ett steg in i framtiden, ett naturligt utbildningsalternativ bland många andra, i ett samhälle som lämnat industrialismen och klivit in i kunskapssamhället.”

Mischa och **Christina Hammarnejd** <http://www.rohus.nu>

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Tjänsten som

förvaltningschef

som leder hela organisationen Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) med ansvar för offentliga hälso- och sjukvården på Åland lediganslås med tillträde 01.09.2010 eller senare enligt överenskommelse. Förvaltningschefen fungerar som föredragande i styrelsen och ordförande i ledningsgruppen. Förvaltningschefen har det övergripande ansvaret för ÅHS budget och verksamhet samt för kvalitetssäkring, utvecklingsarbete och statistikföring. Årsbudgeten är drygt 70 miljoner euro.

Till tjänsten som förvaltningschef, som tillsätts för en period om 5 år med möjlighet till förlängning, söker vi Dig som uppfyller följande kompetenskrav:

- avlagd lämplig högskoleexamen vid universitet eller jämförbar högskola och som är erkänd av nationell utbildningsmyndighet.
- dokumenterad erfarenhet av ledarskap och administrativa uppgifter.

Det är meriterande om Du

- är förtrogen med hälso- och sjukvårdens särdrag och krav som serviceorganisation.
- har förmåga att samarbeta och kommunicera såväl med personalen som med samarbetspartners och media.
- har förmåga att resultatorienterat skapa engagemang och delaktighet i utvecklingsarbetet.

Vi erbjuder ett intressant och utmanande arbete i en unik organisation.

Mer information finns på www.ahs.ax

Ansökan med löneanspråk ska vara Ålands hälso- och sjukvård tillhanda **senast den 1 juli 2010 kl. 15.00** på adressen Box 1091, AX-22111 Mariehamn.

På förfrågningar svarar styrelseordförande Torbjörn Björkman, telefon 0457 342 4855 och förvaltningschef Tom Axberg, telefon 0457 529 1148.

RIKSNYTT

Värmen sätter fart på skogsbären

VASA. Blåbärs- och hjortronskörden ser ut att mogna tidigare än vanligt i år. Båda bärsorterna började blomma genast efter att den varma perioden i maj tog slut.

I Kajanaland började blåbären mogna för ett par veckor sedan men i södra Finland har blåbären redan bildat kart, berättar verksamhetsledare **Simo Moisio** på föreningen Arktiska aromer i Suomussalmi.

Blåbär i juli

Om sommarvädret fortsätter någorlunda normalt mognar blåbären en vecka tidigare än normalt. Det innebär att man i södra Finland kan börja plocka blåbär före mitten av juli. Även hjortronen blommade tidigare än vanligt. Vanligen börjar blomningen i början av juni i Kajanaland men nu har växten blommat i ett par veckor redan.

Köld kritiskt

Av blomningen att döma ser bärskoriden ut att bli bra. Men hur stor skörden blir hänger helt på vädret.

FORT FÄRDIGA Det ser ut som om finländarna kan börja plocka blåbär tidigare än vanligt.

Foto: Jonas Edsvik

–Blomningen är ett kritiskt skede. Blåbär tål lite köld men om det blir minusgrader flera nätter i rad förstörs blåbären. Hjortronen är ännu känsligare för köld. Efter blomningen kan skörden sedan bli kraftigt reducerad av torka eller för mycket regn. (FNB)

DAGENS TV-PROGRAM

6.15 **Det goda livet (R)** [3438286]
 7.00 **Rapport** [81335]
 7.07 **Regionala nyheter** [203183847]
 7.28 **Gomorrön Sverige** [311279165]
 11.30 **Gomorrön Sverige** [9232354]
 12.15 **Lejonet Christian – känd från Internet (R)** [2568880]
 13.00 **Rapport** [77625]
 13.05–14.35 **Dox: Mugabe och den vita afrikanen (R)** [8710625]
 15.00 **Playtime**
FILM Fransk komedi från 1967. [72538]
 17.00 **Rapport** [33170]
 17.05 **Gomorrön Sverige** [659996]
 17.55 **Norsk attraktion** [87422]
 18.25 **Namnam med Noman (R)** [29165]
 18.55 **Sportnytt** [4690248]
 19.00 **Rapport** [90147]
 19.10 **Regionala nyheter** [251710]
 19.15 **Säsongstart: Hundra procent bonde**
 Danskt lantbruksprogram från 2009. Del 1 av 12. Även 10/6. [447064]
 19.45 **Arkitekturens pärlor**
 Christoffer Barnekow tittar på några av våra mest kända byggnader tillsammans med arkitekturhistoriker Martin Rörby. [271267]
 20.00 **Kulturnyheter**
 Även senare i dag. [26606]
 20.15 **Regionala nyheter** [8268625]
 20.30 **Rapport** [373]
 21.00 **Uppdrag granskning**
 Även 10/6, 11/6, 12/6. [32147]
 22.00 **Livvakterna** [98441]
 23.00 **Nip/Tuck** [33489]
 23.45 **Friidrott** [4948034]
 0.15 **Fotboll med John Cleese (R)** [5453768]
 2.10 **Landet runt (R)** [2640584]
 2.55 **Kören (R)** [6427132]
 3.55–4.25 **Spår av brott (R)** [5356126]
 4.45 **Norsk attraktion** [1570590]
 5.15 **Namnam med Noman (R)** [1497213]
 5.45–6.15 **Köping Hillbillies (R)** [7263949]

14.00–16.30 **UR** [2334248]
 17.35 **Världens modernaste land (R)**
 Reportageserie. Ett program om svensk mentalitet med Fredrik Lindström. Världens modernaste land – men världens osäkraste folk? Även 11/6. [4962441]
 18.20 **Nyhetstecken**
 Nyheter på teckenspråk. [6147712]
 18.30 **Oddasat** [19278]
 18.45 **Uutiset** [537460]
 19.00 **Fotbollsfruar i Syd-afrika**
 Brittisk dokumentärserie från 2010. Del 2 av 5. Ett gäng unga, rika och snygga fotbollsfruar från England reser till Sydafrika och möter en annan sida av fotbolls-VM. [97915]
 19.55 **Rapport** [7073915]
 20.00 **Vem vet mest? (R)**
 Programledare: Rickard Olsson. Även 13/6. [9538]
 20.30 **Situation senior**
 Finsk reportageserie från 2009. Del 2 av 7. Om livet efter pensioneringen. Programledare: Mikko Kuustonen, Tuomas Rajala. Även 10/6, 12/6. [8809]
 21.00 **Antikmagasinet**
 Begravnigar – föremålen som följer dig in i döden. Antikexperten Knut Knut-son guidar oss genom historien och pry-larna. Även 11/6, 12/6. [3118]
 21.30 **Fashion**
 Modemagasin. Rapporteringen fortsätter från modeveckan i London. Även 11/6, 12/6, 13/6. [2489]
 22.00 **Aktuellt** [2002]
 22.30 **Flight of the Conchords**
 Jemaine börjar dejta en australiensiska, till Brets stora bedrövelse. Även 10/6, 11/6. [1373]
 23.00 **Sportnytt** [70369]
 23.15 **Regionala nyheter** [8118335]
 23.25 **Rapport** [8147847]
 23.35 **Kulturnyheter** [8146118]
 23.45 **Sopranos (R)** [757977]
 0.40–1.25 **Londoners (R)**
 Även 13/6. [4537251]

6.05 **Drew Carey (R)** [3603880]
 6.30 **Montel Williams show (R)** [7926712]
 7.15 **Ska du säga (R)** [3927847]
 7.40 **Nanny (R)** [8451977]
 8.05 **Nanny (R)** [8475557]
 8.30 **Jims värld (R)** [3560793]
 8.55 **Jims värld (R)** [4288335]
 9.25 **Alla älskar Raymond (R)** [4107002]
 9.55 **Alla älskar Raymond (R)** [4195267]
 10.25 **Rachael Ray (R)** [4203354]
 11.20 **Våra bästa år** [8603118]
 12.15 **Design: Simon & Thomas (R)** [8284719]
 13.10 **Cityakuten (R)** [120460]
 14.05 **Oprah Winfrey show (R)** [516118]
 15.00 **Masterchef Australia** [696538]
 15.30 **Funniest pets and people (R)** [699625]
 16.00 **The Tyra Banks show (R)** [9216625]
 16.55 **Project runway (R)** [3339996]
 17.55 **Design: Simon & Thomas (R)** [8813199]
 18.55 **Bones (R)**
 Brennan och Booth tror att en pappa är skyldig till kidnappning. [1463118]
 19.55 **Keno** [3828267]
 20.00 **2 1/2 män (R)**
 Amerikansk komediserie från 2008. Alan överväger att gå i pension när Evelyn meddelar att hon kommer att ansvara för utgifterna rörande Jakes skolgång. [254129]
 20.30 **2 1/2 män (R)** [109070]
 21.00 **Lyxfällan (R)** [426731]
 22.00–0.10 **Morden i Midsomer** [5688373]
 0.10 **Sex and the city (R)** [8730671]
 0.45 **Sex and the city (R)** [3953294]
 1.20 **2 1/2 män (R)** [9189300]
 1.50 **2 1/2 män (R)** [1488749]
 2.20 **Jims värld (R)** [1626768]
 2.35 **Alla älskar Raymond (R)** [44815942]
 3.10 **Alla älskar Raymond (R)** [38870861]
 3.45 **Xena – krigar-prinsessan (R)** [2390300]
 4.35 **Bionic woman** [2192316]
 5.20–6.05 **Runaway** [2196132]

6.10 **'Allå, 'allå, 'emliga armén (R)** [8035373]
 6.50 **Nyhetsmorgon** [24866793]
 11.00 **Nyhetskanalen** [270809]
 11.05 **Efter tio (R)** [8673977]
 12.00 **Nyhetskanalen** [296712]
 12.10 **Efter tio, forts (R)** [1364170]
 12.55 **Hem till gården** [912118]
 13.25 **Hem till gården** [993083]
 13.55 **Nyhetskanalen** [4040606]
 14.00 **Trav** [601460]
 14.30 **Dumped** [551719]
 15.30 **Nyhetskanalen** [329460]
 15.35 **Will & Grace (R)** [4542199]
 16.00 **Beverly Hills 90210** [471118]
 17.00 **That '70s show (R)** [216996]
 17.25 **That '70s show (R)** [635118]
 18.00 **Förkväll** [1288489]
 19.20 **Lotto, Joker och Drömvinsten** [885731]
 19.30 **Lokala nyheter** [690809]
 19.38 **Lokalt väder** [302493460]
 19.39 **Vädret** [408180460]
 19.45 **Ekonominyheter** [347335]
 20.00 **Nyheter** [559511]
 20.30 **Bröllopsstudion**
 Jesper Börjesson och Petra Nordlund lotsar tillsammans med gäster och experter, tittarna genom förberedelserna inför kronprinsessan Victorias bröllop. [909052]
 21.00 **Strul**
FILM Svensk actionkomedi från 1988. I rollerna: Björn Skifs, Gino Samil. [838712]
 23.00 **Nyheter** [498538]
 23.25 **Sporten** [6817373]
 23.35 **Lokalt väder** [7459915]
 23.37 **Vädret** [207459915]
 23.40 **Steven Seagal – lagens man** [7632606]
 0.10 **Lost** [2432861]
 1.10 **American idol** [2329768]
 2.00 **Dharma & Greg (R)** [7387045]
 2.25 **Arkiv X (R)** [4505045]
 3.10 **The District (R)** [8197300]
 3.55 **Reprisstart: Anna Pihl (R)** [5048836]
 4.40–6.10 **Survivor** [1499720]

6.45 **Min morgon**
 8.30–9.17 **Hill Street Blues**
 16.55 **Space Trainees II**
 17.25 **Sportmagasinet**
 17.55 **TV-nytt**
 18.00 **BUU-klubben: Bärtill**
 18.30 **Gänget på ön**
 18.52 **Tjuv och tjuv**
 18.55 **Tjuv och tjuv**
 19.00 **Från Morgon till Kväll**
 19.30 **TV-nytt**
 19.55 **Norge runt**
 Träsnidarfamilj. Henning Engelsens döttrar fortsätter med en 60 år gamla familjetraditionen.
 20.00 **Strömsö**
 Textad. Fritidsmagasin om bl a mat, trädgård, hobby och verkstad.
 20.40 **Pixel**
 21.00 **Under luppen:**
 Smutsiga sjukhus
 21.30 **Gränsfall: Soluret**
 Efter rallyolyckan avslöjar Helena Smeds (Hellen Willberg) familjehemligheter för Maria Kallio (Birthe Wingren).
 22.15 **TV-nytt**
 22.25 **RåFilm** 2006
 22.55 **Sportmagasinet**
 23.25 **Oddasat**
 23.40 **Wollah Wollah**
 23.50 **Wollah Wollah**
 0.00–0.13 **Wollah Wollah**

Åland 24 i dag

Lokala nyheter och väder

Sportmagasinet
 med Malin Lundberg.
 Höjdpunkterna från Åland Uniteds match mot NiceFutis, kommentarer och intervjuer. Åland 24s egen fotbollsexpert Daniela Haglund i studion.

Sändningen från Åland 24 visas kl **18.30, 19.30, 21.30, 22.30** och **23.30** i Ålandskanalen. I MCAs analoga nät och i IP-tv kanalplats 5 visas sändningarna dygnet runt med start varje hel- och halvtimme.

Ålandskanalen

18.30 Åland 24
19.00 Tvm.ax
Generalkonsuln med stort G
19.30 Åland 24
21.30 Åland 24
22.30 Åland 24
23.30 Åland 24

Övriga tider text tv-nyheter från Ålands Radio.

6.25 **Ettans morgon-tv** [91396625]
 9.30 **Grannar i Madrid** [5152064]
 10.35 **Naturstund: I naturfotografens sällskap** [1287064]
 11.00 **Tv-nyheter** [40646]
 11.05 **YLE news** [3026996]
 11.10 **Vägen till Avonlea** [4289002]
 12.00 **Ettans morgon-tv: Dagens rubriker** [70083]
 13.00 **Byggtraditions-mästaren** [3644]
 13.30–14.23 **Den vida naturen: Havets konung** [219847]
 14.30 **Trädgårdsdrömmar** [2151]
 15.00 **Tv-nyheter** [60426]
 15.05–15.50 **Coronation Street** [6682118]
 15.55 **Sjukhuset i Holby City** [6825625]
 16.55 **Nyheter på teckenspråk** [711557]
 17.00 **Tv-nyheter** [38625]
 17.09 **Hjärtat på rätta stället** [400385903]
 18.00 **Tv-nyheter** [1644]
 18.30 **Byggtraditions-mästaren** [6335]
 19.00–19.53 **Historia: Luise – hjärtats drottning**
 Drottning Luise (1776–1810) var

maka till kungen av Preussen Fredrik Vilhelm III. [26915]
 20.00 **Bästa hälsningar, Irene och Vera**
 Del 4. Vera blir alldeles blek när hon hör att Karen är gravid. Dottern kommer bättre överens med Irene och anförtror sig åt henne. [20422]
 20.25 **Viking Lotto och Joker** [2739557]
 20.30 **Tv-nyheter** [49557]
 20.55 **Sporttrutan och V5-travet** [4689248]
 21.05 **A-studion** [2547248]
 21.40–22.40 **Kronprinsessan och kungariket** [1912977]
 22.45 **I terapi** [7952977]
 23.15 **Tv-nyheter** [7439880]
 23.20 **Advokaterna på New Street** [5861286]
 0.20 **Nyhetsfönster** [91766045]
 4.00–6.25 **Nyhetsfönster** [65540861]

6.00 **Tellus-frågesport** [3086248]
 6.50 **Lilla tvåan** [3593083]
 8.50 **Regionala nyheter** [9560557]
 10.10 **McLeods döttrar** [3986793]
 10.55 **Pat & Stan** [1938335]
 11.00 **Summern** [56915]
 12.00 **Baka med Camilla Plum** [1712]
 12.30 **Söderläge** [3915]
 13.00 **Det hände i Österbotten**
FILM Finsk film från 1951. [9237793]
 14.20 **Aktuella tvåan** [5427151]
 15.10 **Summern** [1546354]
 16.10 **Flygande läkare** [2886977]
 16.55 **Det fantastiska marina livet** [8669538]
 17.00 **Richard Scarry: Mysterier i Sysselestad** [37373]
 17.24–17.57 **Lilla tvåan** [400908098]
 18.00 **Förbindelsen** [28625]
 18.05 **Trasselälskaren** [7103335]
 18.50 **Tv-nyheter** [3401286]
 19.00 **Regionala nyheter** [70915]
 19.10 **Sporttrutan** [1002489]

19.15 **Tvåans sommarväder** [1092002]
 19.20 **På resa i Estland** [5188286]
 20.00–20.25 **På äventyr**
 Guiden Holly Morris strövar i gabonesiska regnskogar, där man inrättat 13 nationalparker. [93880]
 20.30 **Djuren i mitt liv: Djursjukhuset** [4847]
 21.00 **Kött och blommor** [58064]
 21.50 **Nyheter** [4954199]
 22.00 **Sporttrutan** [71731]
 22.05 **Den hårda lagen: Specialenheten** [6207712]
 22.50 **Dokumentärprojekt: Jag tror på fotboll** [4469460]
 23.50 **Torchwood** [924712]
 0.38 **Dolt ord** [303105519]
 1.00 **Tellus-frågesport** [595749]
 2.00 **Frågespel** [3062855]
 3.00 **Dolt ord** [3066671]
 4.00 **Sudoku** [3155519]
 5.00–6.00 **Frågespel** [3053107]

6.25 **God morgon Finland** [96229880]
 9.10 **Vad ska vi äta i dag?** [4798002]
 9.15 **EastEnders** [75274064]
 9.50 **EastEnders** [68993002]
 10.25 **Emmerdale** [6304606]
 10.50 **Emmerdale** [2149002]
 11.20 **Teletävling** [9389422]
 11.40 **Köpkkanalen** [6969441]
 12.40 **GoFinland.fi** [266441]
 13.10 **God morgon Finlands bästa bitar** [2918625]
 13.35 **Vad ska vi äta i dag?** [4840480]
 13.40 **Top gear** [4671660]
 14.40 **Alf** [524070]
 15.10 **Svansviftare**
 För säkerhetens skull. Hund- och relationskonsulten Brad Pattison sätter ordning på hundar och framför allt deras ägare. [3300719]
 15.40 **Tina Nordströms nordliga delikatesser** [4550052]
 16.10 **Teletävling** [481083]
 16.35 **Dolda liv**
 Ismo på den olyckliga kärlekens marknader. [6786083]
 17.00 **Dolda liv**
 Vem ska trösta ensamma Annika? [321712]
 17.30 **Dolda liv**
 Jenni fiskar efter uppmärksamhet med dålig framgång.

Ålands radio 91,3 MHz

7.30 **Musik.**
 9.00 **Visor med Walton Grönroos och Jack Mattsson.**
 Bandning från uruppförandet på självstyrelsens 70-årsjubileum 1992.
 9.15 **Läshörnan.** Sommarresor på Åland, skriven av Emil Nervander och inläst av Mikael Lagström. Sänds även ikväll kl 18:50.
 9.30 **Uffe på berget.** Framträdanden från 1996.
 10.30 **Reportage – Malta.** Reportage från det självstyrda Malta från 1998. Red: Uffe Andersson.
 11.20 **Reportage – Guernsey.** Reportage från det självstyrda Guernsey från 2003. Red: Johanna Dahlin.
 11.30 **Reportage – Jersey.** Reportage från det självstyrda Jersey från 1997. Red: Mika Koskelainen.
 12.30 **Konsert.**
 13.00 **Nationernas förbund och Ålandsfrågan.** En direktsändning från självstyrelsens 60-årsjubileum. I studion bl a Lars-Ingmar Johansson och Folke Woivalin.
 13.30 **Konsert.**
 15.00 **Johannes Holmberg.** Mannen som gick sin egen väg i självstyrelsefrågan porträtteras av dottern Brita Jansson i Östergeta. Red: Kiki Alberius-Forsman.
 16.00 **Arstuflickorna.** Den avslutande konserten i Föglö från Arstuflickornas första turné 1999.
 17.30 **Åland 1917.** 60 år efter Finlands självständighet gjordes en programserie om tre program som handlar om frihetsrörelsen på Åland fram till 1921: Självstyrelsens uppkomst, Johannes Eriksson, Carl Björkman.
 18.50–19.00 **Läshörnan.** Repris.

[582441]
 17.55 **Vad ska vi äta i dag?** [6671644]
 18.00 **Emmerdale** [332828]
 18.30 **Emmerdale** [340847]
 19.00 **Sjuans nyheter** [320538]
 19.20 **Dagens väder** [145625]
 19.30 **Chez Jouni** [357002]
 20.00 **45min special:**
 Kuningasperhe
 Bernadotte [157199]
 21.00 **C.S.I. New York** [664170]
 21.55 **Viking Lotto och Joker** [6339286]
 22.00 **Tians nyheter** [776793]
 22.15 **Dagens väder** [4927809]
 22.20 **Resultatrutan** [1375489]
 22.30 **Kauhukeittiö** [789712]
 23.30 **Marja Tyrni: Suut makiaks** [317199]
 23.35 **Ross Kemp ja rikolli-sjengit** [9899996]
 0.35 **Tredje stenen från solen** [4073749]
 1.05 **Teletävling** [1779861]
 1.45 **Den rätta** [69815213]
 5.50–6.25 **Väder** [69620045]

Något att tänka på – polis och politiker?

■ **Läste nyss** om svårigheterna att kontrollera rattfyllerister och fortkörare på Åland - det får åtminstone mig att tänka på annat då något inte fungerar. Vi är väl överens om att rattfylleriet har bara ökat i takt med antalet fordon i trafiken, men vi vet inte hur mycket skattebetalarnas medel har spänts för nästan onyttiga rättegångskostnader, domare, åklagare och vilka andra myndigheter utan något resultat, när man läser om alla återfall och dylikt - med andra ord magert ur samhällssynpunkt.

Upplevde nyligen något annat i Spanien, där man hade tagit 43 rattfyllerister vid vältrafikerad motorled på en timma, då promillegränsen var så låg som 0,2. Bilarna parkerades under polisbevakning till närliggande fält, varje förare fick egen munstyck (vet ej varför, kanske för att spara pengar) och därmed tillstånd att besöka kontrollen max en gång i timmen, för att blåsa på nytt, tills man hade nått gränsen och fick fortsätta resan därmed, observera noga med 600 euro fattigare och två förlorade poäng, varav man hade då bara åtta till att spendera, eller bli av med körkortet för ett års tid.

■ **När man** nu pratar om sänkta promillegränser, förstår politikerna då vad det innebär för samhället i form av kontroller osv? Jag vågar påstå att dom flesta tänker inte alls på följderna, utan förespråkar trafiklagar som t.ex. gällande användning av mobiltelefoner, som nästan ingen kan kontrollera - vad ska sådana lagar tjäna till, där nästan alla tycks bryta emot dom. Inte ens de som har stiftat dessa lagar kan ge godtag-

STOPPADES Ett mötande och till synes välutrustat polisfordon tog sig friheten att vända mitt på tätt trafikerad huvudväg bara för att sätta sig efter mig med blåsande siren osv, berättar insändarskribenten

Foto: Andreas Dienert

bar förklaring, när man som riksdagsman har åkt fast för det man själv har stiftat emot, sådana lagar behövs inte, då det inte gör något nytta utan lockar till överträdelser som vi alla vet.

■ **När det** gäller poliskontroller av rattonykterhet i riket, upplevde jag något förra veckan medan jag körde längre österut i Finland, det vill säga vid Kouvola och Nurmes med en Ålandsregistrerad bil, medan rätta ägaren satte vid sidan om. Ett mötande och till synes välutrustat polisfordon tog sig friheten att vända mitt på tätt trafikerad huvudväg bara för att sätta sig efter mig med blåsande siren osv. Det ledde till att jag fick stanna vid bästa möjliga

plats bara för att blåsa i hans alkopipa. Ägarens fråga om bilen hade anmälts som stulen (vädret tillät att se nummerplåtarna, då han körde efter oss vid båda tillfällena) lämnades obesvarad, likaså mitt yttrande, att han kunde ha stannat och släppt en förare till om inte annat då för syns skull, för att inte ge antydan till så hemskt som rasism, fick ingen verkan.

■ **Vilka** slutsatser kan man då dra, när det inte var frågan om fortkörning eller dylikt? Jag överlåter det till läsaren för att inte provocera åländska polisen komma efter mig, när jag kör finskregistrerad bil till Godby nästa gång. För jag kan inte tänka på att ålänningarnas fyllekörning

skulle vara så välkänd hos finska polisen, att man stannar deras bilar så fort man ser en bortom Åbotrakten i Egentliga Finland. Inte heller är man så mån om att kontrollera eventuellt stulna bilar från Åland, för vi var väl långt borta och på väg västerut från ryska gränsen då kontrollen inträffade. Hade det varit en gång, men man kopierade det samma med en annan mötande polisbil. Frågan om det var nummerplåtarna som orsakade stoppet, fick inget godtagbart svar. Jag skulle gärna veta om andras erfarenheter annorstädes i riket – till dess Lycklig Sommarkörning för alla!

Pentti Arjopalo

Messa Nyan

➤ SÄND SMS/MMS TILL 0457-323-4444

■ **Ungdomar!** Ni som väljer att säga nej till sprit och droger, ni kommer aldrig att ångra er, jag vet.**0457.**

■ **Nycklar** upphittade på Kalmar-näs. Taxi Klar **0457 555 5000.**

■ **Det** skulle vara så nice om EMD, Erik Grönwall eller Takida kom till Rockoff:-) men det är bra att Eric Saade kommer, tummen upp för det. **H. Smile.**

■ **Och** vad gör Israel för att hjälpa kurderna som blir förtryckta av Turkiet? **0457.**

■ **Jaha** alla privata arbetshästar och andra, våga ta ledigt och kom till Torget den 9 juni för att fira! **050.**

■ **Mellanöstern** är rena rama vilda västern! **050.**

■ **Peter** Lindbäck är lik skådisen Tom Sizemore... **050.**

■ **Hehe** hrm... Jag blev av med min studentmössa vid Arkipelags västra gavel runt 23.30 i lördags. Var det du som plockade upp den så får du en jättefin keps av mig i utbyte! Snälla medmänniskor, hjälp mig lite här. **0400 875 162.**

■ **Ge** mig då en ny stol att sitta på. Så att jag slipper problem. **A.**

■ **Alltså,** man bara smälter när man ser Patrik på Hesburger. Skulle kunna sätta mina klor i honom, mmm. **040.**

■ **Lilla** Naima +mamma. Vad glada vi blev, och vilket gulligt kort också . **Kramar 0457.**

■ **Vi** undrar om dom som kör på Töftöfjärjan får köra utan vajer? **En som undrar.**

■ **Ok,** även den sämste kan ha fel, med lite eftertanke så var det nog anjoviskryddad sillfilé. **Princ KE HUD FLE.**

■ **En** berguv fastnade i ett fotbollsnät. Ägarna vill ha 60 euro för ett nytt fotbollsnät. Hemska skador, kan bara hända på Åland. Är det samma Åland som har självstyrelsedag den 9 juni? Veckans skämt. **040.**

■ **Vad** tänker Viking Line på, som serverar små "barnportioner" när man beställer mat i caféet på Rosella, priset är ju "vuxet" ? Dålig stil! **040.**

■ **Det** är helt idiotiskt att skjuta upp skolavslutningen till den 9 juni. Redan nu känns det att det drar ut för länge på tiden. Varken barn eller lärare har någon ork kvar... **040.**

■ **Gocartrace** genom stan läser jag! Ännu ett bullrigt vansinnesprojekt! Dom som smider dessa planer kan ej bo inne i stan! **050.**

■ **Läste** jag rätt ? Kjell S. skall bli

permitterad 4 dagar och gnäller över detta? Tur då att han inte tvingades gå ner till 35 % anställning på obestämd tid men nog med lika mycket jobb kvar att göra som heltid. **0400.**

■ **Ett** tips! Sätt den giftiga asfalten på vägen Korsö-Fiskö. Kanske enda sättet för oss att få asfalt på vägen. **040.**

■ **Heder** åt er alla som deltog i ärevarvet. En särskild värmande eloge till Rita som är en så fin förebild för alla. Det borde vara smittsamt. Önskar er alla en fin sommar. **Eivor.**

■ **Skolplikt** istället för läroplikt gör att mobbade barn inte längre har någon sista chans att slippa undan. Förutom självmord. **040.**

■ **Tusen,** tusen tack för den superfina avslutningen i Lemlands grundskola. Jag önskar er alla en fin sommar, det är ni väl värda! **H en farmor.**

■ **Du** N, jag försökte nog berätta för dig vilket jagande. Och under många veckor pågick det. Jag saknar dig hövdingen. Sommarpussar från **A.**

■ **Har** inte snuten något bättre för sig än att hålla på och jaga ungdomar som kör moppe. När ni jagar dom klart dom blir rädda och det kan ju sluta illa för dom. Så lugna er med att hålla på och jaga ungdomarna! Ni har också varit unga. **Hälsningar dom som tycker snuten gör lite fel.**

■ **Har** landstinget så mycket tid och pengar att dom måste börja jaga loppis-skyltar? Tror nog att alla seriösa loppisar tar bort sina skyltar när det är stängt. Satsa resurserna på sjukvården istället så vi slipper permittera folk. **0457.**

■ **Intressant** ledare. Håller med om att Åland skulle gynnas av en samlingsregering där de bästa/hårdast arbetande ministrarna skulle sitta. Jag tror på ditt dreamteam Nina! Bra analys. **0457.**

■ **Jaha,** jag ser på Wikipedia en lista på alla Mossadchefer, men ingen Golda Meir på hela listan. **En Läsare.**

■ Grattis Rebecca Fellman och Andre Laaksonen. Från **emobarnen utanför Hesburger.**

Nyans ros

...till alla **våra** änglar runt om, **släkt** och **vänner**, som hjälpte till och ordnade så att vi fick en fantastisk fest för Julia, fast de såg lite mörkt ut ett par dagar före – då olyckan var framme. Varma ödmjuka kramar **Inger och Allan.**

...till **Jan** och **Gunilla** i Kumlinge för att ni alltid är så glada och trevliga!

Den här fina svanen poserade snällt för min kamera vid sjökvarteret för någon vecka sedan. Guy Smeds.

Hälge

Zits

Gäst dagen till ära

Ylva Vikström

Vad främlingen ser

Nu lyser våra backar av vivans gula kalk. Nu blommar sommarns ängar av örter tusenfalt. Och vågen blå mot röd granit, och mitt i byn vår kyrka vit. Här är nu glädjens färger, här är nu glädjens färg.

Majoriteten må anse att ”Den blomstertid” är den psalm som starkast framkallar sommarkänslor, men jag håller inte med. Ovannämnda rader ur ”Sommarpsalm från Åland” får det alltid att kittla i maggropen, och jag känner doften av hav, sol och glädje.

Tack vare familjens sommarställe på Kumlinge har Åland alltid representerat sommarparadiset för mig. Känslan när man kör av m/s Viggen på Åva, och mitt i allt befinner sig på en röd väg som slingrar sig fram med blåglittrande vatten på båda sidor, borde räcka som rus åt vilken knarkare som helst. ”Vågen blå mot röd granit” – det är som att köra rakt genom havet.

Jag är medveten om att min bild av Åland är en idyll, och kanske borde jag skämmas över det. Min härkomst uppvisar några blygsamma åländska procent, men det hindrar mig inte för sucka och beundra som vilken turist som helst. Verkligheten är naturligtvis så mycket mer än vackra vyer och charmig skärgård. På gott och ont.

Ordet turist används oftast i negativ bemärkelse. Turister är dumma, lättlurade och krävande. De tycks anse att blotta faktumet att vara borta hemifrån ger en rätt att bete sig hur som helst. Visst finns det exempel på sådana, men de är tack och lov i minoritet. Men bakom dessa turistfördomar skulle jag vilja påstå att det finns något som den inbitna infödingen, oberoende av var han bor, lätt glömmmer bort. Upplevelseglädjen.

Förmågan att leva i stunden och verkligen fascinerar över det man ser. Njuta av skönheten och atmosfären i miljöer mer innerligt, helt enkelt för att de är annorlunda än ens hemmaplan. Visst kan man uppskatta skönheten där också, men oftast på ett annat sätt. Ingen blir profet i sitt eget hemland, och jag tror att många sidor av olika regioners skönhet skulle förbli oupptäckta, om det inte fanns turister.

Så länge den genuina uppskattningen inte slår över i naivitet fyller idylliska Ålandstankar en viktig funktion. Jag talar om tankar som ger hopp, sommarkänslor och skönhetsupplevelser. Jag talar om glädjens färger.

Fotnot: Ylva Vikström studerar vid Åbo Akademi i hopp om att bli en litteraturvetande filosof. Hon är en av två skribenter i Åbo Underrättelsers sommarbilaga som nyligen har distribuerats till våra läsare. Nya Åland samarbetar i år med Åbo Underrättelser vad gäller tidningarnas båda sommarbilagor.

VÅRT ÅLAND Gemensamt, självstyrt, demilitariserat.

Foto: Jan Kronholm

Kära Åland. Grattis på din stora dag.

Grattis Åland. Du är så mycket mer än din självstyrelse, men den är väl värd att fira.

Den 9 juni är en dag som inte gungar några jordvalar ute i världen. Bortom en nära skara bortaålännningar är det knappt någon som vet vad vi firar här på våra holmar, men det är helt okej. Särskilt eftersom vi firar på det lite högtidliga och lite förströdda vis som nordbor gör när de inte känner sitt samhälles existens hotad och inte har en kamevalstradition som känns naturlig. All ära åt våra köpmän och andra som vill få lite sprutt på firandet, men det har liksom inget med själva Åland att göra, utan är en orsak att få folk att fira i största allmänhet och framför allt konsumera.

Kära, kära Åland. Det finns många skäl att älska dig, och vi som bor här har alla våra egna personliga orsaker gömda i våra hjärtan – våra egna klippor och gläntor, våra minnen och rottrådar, våra dofter och smaker. De skälen pratar vi inte så ofta om, det är liksom mellan dig och oss. Det finns inget riktigt rumsrent sätt att uttrycka sin kärlek till hembygden, åtminstone inget som inte vidlås en doft av

unken nationalromantik. Men Åland, du vet att det är så.

Det som jag är mest stolt över hos dig, förutom det där vi redan pratat om, det är demilitariseringen. Då menar jag inte traktaten och juridiken och de historiska orsakerna, utan det som händer i ett samhälle, obemärkt och över tid, när man i själva grundstrukturen valt bort möjligheten till militär säkerhet. Man fattar inte förrän man kommer härifrån hur möjligheten att ta till vapen präglar ett samhälle, hur närvaron av soldater och militära installationer påverkar ens sätt att tänka. Fredliga Åland, jag tror att du bara genom att vara demilitariserat fostrar människor som tänker fredliga lösningar, därför att andra inte står till buds. Har man inget att skjuta sina fiender med måste man komma överens på annat sätt.

Ibland blir jag väldigt trött på självstyrelsen. Det är när det oändliga käbblet i lagtinget pågått i dagar och veckor, när småsaker ältas ner i sina minsta beståndsdelar, när alla detaljer kan bli orsak till djupa brösttoner om hur finnarna far illa med oss. Ändå är det ju självstyrelsen som gör Åland till Åland. Du är som vackrast när

Jag hoppas vi klarar av att lämna dig vidare till dem som kommer efter utan att ha orsakat skada som inte går att reparera.

dina folkvalda lugnt tar sitt ansvar över dig och dina människors liv. När själv faktiskt är bästa dräng. När det åländska kollektivet, manifesterat i sina politiska strukturer, visar mognad och långsiktighet. Det är då jag förstår hur pyramiderna blev byggda. Av små människor, tillsammans.

Slutligen, bästa Åland, det allra bästa. Ålännarna. Utan dem vore du det kvarlämnade skinnets efter en huggorm i en bergsskrev. Vackert och spännande, men tomt. Dina kaxiga, påstridiga, grälsjuka, roliga, vackra, kolliga, bondiga, trendiga ålännningar. De som är här nu, och de som varit. De nyfödda, tunnhudade, sköra. Vi delar den här platsen på jorden, den här tiden. Vi har dig, och vi har varann. Jag hoppas vi klarar av att lämna dig vidare till dem som kommer efter utan att ha orsakat skada som inte går att reparera.

Grattis igen, Åland. Hoppas din sommar blir lika strålande vacker som din vår har varit.

Nina Fellman
nina.fellman@nyan.ax
tfn 528 441

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2009: 7.054 ex

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: 0457 313 444.
Messa Nyan eller MMS: 0457 323 444
e-post: redaktion@nyan.ax
Hemsida www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefon svarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Nina Smeds
tfn (018) 528 406
nina.smeds@nyan.ax
Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Maria Nykvist
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomischef:
Katrín Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
Fortlöpande helår..... 198 €
halvår..... 101 €
kvartal ..... 51 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER							
Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser				
Månd	fre	kl 12	tor	kl 14	tor	kl 14	
Tisd	mån	kl 12	fre	kl 14	fre	kl 14	
Onsd	tis	kl 12	må	kl 14	må	kl 14	
Torsd	ons	kl 12	tis	kl 14	tis	kl 14	
Fred	tor	kl 12	ons	kl 14	ons	kl 14	

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € + lsa
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket. © lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

